IAGAN AMEIH

AFRICA CENUȘIE

ED.TRANSILVANIA

IAGAN AMEIH
Africa cenuşie

EDITURA TRANSILVANIA

Iagan Ameih

AFRICA CENUŞIE

EDITURA TRANSILVANIA
Coperta **MIHAI GANEA**
Redactor **VIRGINIA PARASCHIV**

Tehnoredactor **ALIN OLTYAN**

ÎNCHIN
această carte celor care au

dorit să cunoască adevărata
faţă a comunismului cenuşiu.

AFRICA CENUŞIE
Prolog

Aici nu este vorba de un rechizitoriu. Nu, nu este un rechizitoriu, ci pur şi simplu, o prezentare cu aplecare asupra unor documente ce reflectă o situaţie. O situaţie din care reiese, destul de clar, o faţă inedită, adevărata faţă a comunismului românesc de export. Comunismul de export, comunismul contagios, comunismul cenuşiu, molima cenuşie. Am mai vorbit despre asta. Cei care au trăit în „epoca de aur” îşi amintesc de faptul că înainte de a pleca din România oriunde în lume, trebuia să treci mai întâi pe la organele de partid, miliţie şi securitate. Asta e bine să nu uităm niciodată. Pentru că niciodată nu a ieşit cineva din ţară cu acte în regulă decât trecând, mai întâi, pe la *organele de drept,* partid, miliţie şi securitate. Organele Interne ale *Organismului Comunist*. Organele de Interne. După ce primea „binecuvântarea” organelor, era liber să-şi desfăşoare activitatea conform indicaţiilor preţioase primite de la tovarăşii şefi în birourile de taină. La revenirea din misiune, trebuia să

predea, tot în taină, un raport amănunţit despre tot ce s-a întâmplat pe unde a fost şi mai ales cu cine s-a întâlnit şi ce anume au discutat acolo. Ei, dar mai era o categorie de oameni care beneficiau de mult mai mult decât o deplasare acolo, de ocazie sau turism nevinovat. Erau cei trimişi la treabă. Adică în interes de serviciu. Cu treabă şi cu treburi.

Încă de pe atunci, puteai găsi români activând pe toate meridianele lumii. Români plecaţi la muncă. Plecaţi la muncă în interes de servicu. Nu, nu oricine. Asta pentru că era o mare şansă să lucrezi *dincolo*. O mare şansă şi o mare favoare, nu oricui dată. Pentru că a lucra dincolo însemna să ai avantaje. În primul rând, avantaje materiale. Salariu mai bun, acces la valută, acces la bunuri de larg consum la care cei din ţară nu aveau voie nici măcar să viseze, acces la vize de tot felul, la magazine speciale, la favoruri personale şi pentru familie, şi nu în ultimul rând acces la promovare. La promovare politică, socială, profesională şi în carieră. În cariera de colaborator. De colaborator al *organelor*. Aveam un coleg care nu era membru de partid, dar nu ştiu ce dracu făcea sau făcuse, că poseda o legitimaţie cu o dungă albastră pe diagonala cartonului. Îl invidiam pentru bucăţica aia de carton, până la Dumnezeu. Ce mai, era o

minune de legitimaţie. Cu ajutorul acelei legitimaţii, putea să oprească din mers orice maşină. Ca un miliţian. Avea chiar şi o paletă. O paletă precum cei de la circulaţie. O paletă reflectorizantă. Mai ceva decât a unui miliţian de rând. Şi scria pe legitimaţia aia. Pe legitimaţia aceea cu dungă albastră în diagonală. Scria că tovarăşul respectiv sprijină organele de miliţie. Organele de la Miliţie, de la serviciul circulaţie. Mamă, mamă ce ravagii făcea prietenul ăsta al meu cu legitimaţia. Cum îi căşuna pe unul în trafic, îl soma să oprească şi îi arăta legitimaţia. Şoferul oprit pe dreapta tremura tot de frică. Îşi cerea scuze şi îl implora să limiteze incidentul strict în locul respectiv. Să nu transmită, doamne fereşte, mai departe incidentul. De cele mai multe ori nu era vorba de niciun incident. Prietenul meu se juca cu acei colegi de trafic care mai greşeau câte ceva în drumul lor pe şosea. Chestii minore. O apăsare mai nervoasă pe acceleraţie sau o depăşire mai puţin ortodoxă. Tare îmi doream o asemenea legitimaţie. Aş fi făcut orice ca să o dobândesc.

Şi cum zic, aici nu este vorba de un rechizitoriu. Africa era doar unul din obiectivele de lucru ale îndustriei noastre socialiste din cadrul programului de construire a socialismului şi apoi a comunismului în România. Ce se

întâmpla acolo era la fel cu ce se întâmpla oriunde lucrau românii în aceea vreme. Adică în anul 1980. Cum era viaţa pe acolo ? Ne relatau cei care se întorceau, ocazional sau definitiv, în ţară dar cu măsură şi fără amănunte descriptive. Simţeai că au o reţinere în dialogul cu tine. Simţeai şi te resesemnai în intenţia de a afla mai mult. Era firesc. Doar nu aveai nimic de câştigat şi apoi, cu cât ştiai mai puţin, cu atât era mai bine. Vulnerabilitatea ta creştea odată cu creşterea curiozităţii tale. Cu cât ştiai mai mult cu atât erai mai vulnerabil. Era mai bine să nu ştii nimic. În felul acesta România a devenit la un moment dat ţara în care nimeni nu ştia nimic. Întâmplător, dar cu totul şi cu totul întâmplător, mi-a picat în mână un dosar. Un dosar ciudat. Mai bine zis, o copie a unui dosar. O copie abia lizibilă ca un manuscris Maya. Primul gând a fost să fac o povestire, un fel de proză, un fel de reconstituire literară, dar m-am abţinut, nu fără oarecari rezerve şi regrete. Chiar că texul mi se părea tare haios şi plin de sevă pentru orice, schiţă, nuvelă, roman sau chiar scenariu cinematografic. Nu ! Nu puteam să fac aşa ceva. Aş fi stricat toată candoarea şi originalitatea textului, mostră exemplară a limbajului de lemn specific epocii respective. Un limbaj oficial. Mesajul epocii, mesajul epocii de aur, mesajul

comunismului cenuşiu românesc. Aici este vorba de un carusel. Caruselul turnătoriilor. Pârâţi şi pârâcioşi sunt de aceiaşi teapă. Privilegiaţii sistemului. Cu un aer fals de liberă iniţiativă şi independenţă. Limbajul de lemn este foarte greu de digerat de cititorii care n-au avut „bucuria” să trăiască în sistemul comunist. Apoi acelaş limbaj de lemn trezeşte unora din vechii trăitori comunişti duioase nostalgii şi aduceri aminte. Facinant şi covâşitor în documentul prezentat este **detaliul**. Zeci şi sute de amănunte se aglomerează unele peste altele şi creează o mare iluzie, iluzia preciziei. În fapt arhitectura detaliului este organizată pentru a ascunde un mare fals şi o uriaşă minciună. Excesul de zel al turnătorilor trebuia să ascundă falimentul activităţii româneşti în Africa.

Deci, iată. Aceasta era Africa. Africa şi tovarăşii români, Africa Centrală, Africa cenuşie. Las cititorului plăcerea de a se delecta cu lectura celor ce urmează.

SECRET 1.

MINISTERUL ECONOMIEI FORESTIERE ŞI MATERIALELOR DE CONSTRUCŢII

MATERIAL

Privind verificarea sesizării adresate conducerii de partid de către un grup de specialişti români de la Societatea mixtă”LOROMBOIS” din Republica Centrafricană

OPISUL

Materialelor de verificare a sesizării adresată conducerii de partid de către un grup de specialisti români de la Societatea mixtă LOROMBOIS din Republica Centraficană.

1.Informare privind rezultatul cercetărilor .
2.Notă de verificare a problemelor sesizate.
3.Notă privind discuţiile individuale şi confidenţiale purtate de delegatul ministerului, Pop Ioan, cu tovarăşii diplomaţi de la Ambasada şi Agenţia economică a RS România, din Bangui.

4.Notă privind aspecte din activitatea unor cadre de la societatea LOROMBOIS (care se propune a fi prelucrată în Consiliile Oamenilor Muncii şi în organizaţiile de partid din întreprinderile unde lucrează cei în cauză)
5.Traduceri după unele scrisori ale reprezentanţilor centrafricanilor de la LOROMBOIS, adresate unor organe locale şi Ambasadei din Bangui.
6.Notă dată de tov.Toma Marin, expert financiar în Republica Centrafricană.
7.Raportul de activitate al directorului general Petre Doblan.
8.Sesizarea.

MINISTERUL ECONOMIEI FORESTIERE
ŞI MATERIALELOR DE CONSTRUCŢII
Cabinetul Ministrului

Informarea privind rezultatul cercetării scrisorii din luna decembrie 1980, adresată conducerii partidului de către Chelea Grigore, director tehnic, secretar al grupei de partid, împreună cu Gornea Adrian, Pop Vasile, Ciocoi

Aurel, Mihaiu Ion şi Barta Nicolae, maiştri la Societatea mixtă "LOROMBOIS" din Republica Centrafricană arată că, din verificările făcute de delegaţi ai ministerului în perioada 19-20 februarie 1981 la sediul societăţii LOROMBOIS, cu sprijinul conducerii Ambasadei şi a Agenţiei economice a RS România, din Bangui, precum şi din discuţiile purtate în ţară în perioada ianuarie-martie 1981, cu persoanele care au fost la societatea mixtă, asupra problemelor sesizate, au rezultat următoarele:

Se confirmă că Petre Doblan, director general al societăţii mixte, obişnuia să se laude cu realizările şi cunoştinţele sale în domeniul organizării întreprindelor în care şi-a susţinut şi teza de doctorat. În unele cazuri folosea expresii dure şi supărătoare la adresa unor colaboratori, atunci când constata nerealizarea sarcinilor de producţie, dovedind şi lipsă de tact în relaţiile cu aceştia.

Se confirmă parţial că Petre Doblan se prezenta uneori mai târziu sau pleca mai devreme de la birou, dar unele din aceste cazuri erau în interesul societăţii mixte (relaţii cu partenerii şi organele locale). Întârzieri şi plecări înainte de terminarea programului s-au constatat şi la alţi specialişti români, inclusiv la semnatarii scrisorii. Este adevărat însă că atât

Petre Doblan, cât şi ceilalţi specialişti români au lucrat şi peste programul normal, atunci când necesităţile producţiei o impuneau.

S-au plătit ca retribuţii la patru specialişti români, un număr de 5-9 zile în plus faţă de data plecării din ţară, dar aceasta nu prin falsuri facute de Petre Doblan, aşa cum se afirmă în sesizare, ci pe baza documentelor întocmite de către centrafricani, fără dispoziţia directorului general. După costatarea erorii, sumele respective au fost recuperate. Vina directorului general Petre Doblan, cât şi a directorului economic Bogaru Eugen, fiind aceea că au semnat documentele respective fără a le verifica.

Petre Doblan a încasat indemnizaţia pentru familia sa pe întreaga lună octombrie 1980, deşi a plecat din ţară în ziua de 10 a acestei luni, dar calculele respective au fost făcute de Gornea Adrian, semnatar al scrisorii, care avea aceste atribuţii în lipsa directorului economic şi care a interpretat greşit reglementările în vigoare. După constatarea erorii, sumele încasate în plus au fost restituite.

În schmb, nu se confirma afirmaţiile din sesizare privind vinovăţia lui Petre Doblan, pentru deficienţele, greutăţile şi situaţia economic-financiară a societăţii, acestea existând încă înainte de 1 iunie 1980, când

acesta a fost numit director general şi nici sfidarea cu cinism a calităţii de membri de partid şi de patrioti, şantajarea, ameninţarea, periclitarea securităţii muncii şi bârfirea specialiştilor români în faţa partenerilor centrafricani. Nestabilirea de programe de activitate pe sectoare şi responsabilităţi pe specialist. De altfel fiecare cadru român îşi cunoştea sarcinile ce îi reveneau, încă de la plecarea din ţară. Petre Doblan, după documentarea sa asupra problemelor hotărâtoare, a definitivat în luna decembrie 1980, programul de măsuri pentru redresarea activităţii societăţii mixte. Reproşuri la adresa unor colaboratori români care l-ar fi consultat în timpul programului pentru rezolvarea unor probleme majore de serviciu. Recrutarea de către Petre Doblan şi încadrarea la societatea mixtă, pe bază de relaţii şi interese personale, a unor cadre necorespunzătoare profesional. Recrutarea şi trimiterea personalului la societăţile mixte se face de către minister şi ICL Forexim, care în principiu ţin seama de părerile conducătorilor societatii mixte. În acest fel s-a procedat şi cu trimiterea cadrelor la LOROMBOIS. Având în vedere situaţia deosebită a societăţii LOROMBOIS, la propunerea directorului general Petre Doblan,

s-a urmărit reducerea personalului, încadrarea unor specialişti cu pregatire superioară şi înlocuirea celor care s-au dovedit insuficient de corespunzători. Cadrele trimise la post în perioada cât a funcţionat Petre Doblan ca director general, s-au dovedit a fi corespunzatoare.

Stabilirea retribuţiilor, exclusiv şi cu caracter subiectiv, de către Petre Doblan. Nivelul de retribuţie, atât pentru personalul român, cât şi cel local s-a făcut cu respectarea legislaţiei centrafricane, de către o comisie tripartită (Inspectoratul local al muncii, Sindicatul şi Delegaţii de personal, Conducerea socieăţii din partea căreia au participat trei reprezentanţi români, printre care şi Chelea Grigore- semnatar al sesizării). De menţionat că retribuţiile personalului român nu au fost reduse, ci majorate, ca urmare a intervenţiilor lui Petre Doblan. Retribuţia inginerilor nou încadraţi la societate a fost stabilită în mod corect şi cu respectarea legislaţiei locale.

Deplasarea fără rezultate pentru societate, efectuată în ţară în luna septembrie 1980 de către Petre Doblan. Deplasarea s-a efectuat în termenul stabilit, cu aprobarea conducerii ministerului, încasându-se diurna cuvenită în mod legal. Şi cu această ocazie a

rezolvat o serie de probleme ale societăţii mixte. Totodată şi-a susţinut şi teza de doctorat, având aprobare în acest scop.

Săvârşirea de abateri şi afirmaţii grave de natură politică, contra orânduirii socialiste, contra partidului şi a ţării, cu aluzii la adresa şefului statului nostru. De fapt, cinci dintre *semnatarii scrisorii declară că nu au participat la astfel de afirmaţii pe care le-ar fi făcut Petre Doblan, în casă la Gornea Adrian şi că le-*a spus *acestea, însă Gornea Adrian declară că nici el* nu a participat la afirmaţii de acest gen. *Se menţionează că dupa expedierea scrisorii în ţară, semnatarii ei s-au înţeles pentru a putea reda şi sustine cele sesizate atunci când vor fi intrebaţi (declaraţia lui Pop Vasile).*

Determinarea de către Petre Doblan, a specialiştilor români de a nu achita cotizaţia către partid conform instrucţiunilor. Desi cotizaţia de partid a fost achitată cu regularitate de către toţi membrii de partid de la LOROMBOIS, tovarăşii Chelea Grigore, Gornea Adrian si Pop Vasile, *care formau biroul grupei de partid, au săvârşit abuzul de a nu o depune la ambasada în termenele stabilite (cotizaţiile pentru lunile mai, iunie şi iulie, au* fost depuse în luna septembrie 1980).

Nu s-a putut dovedi îndemnul pe care l-ar fi făcut Petre Doblan, de a nu se achita obligaţiile prevăzute de Decretul nr.233/1974 (transmiterea în ţară a unei părţi din retribuţie în valută) şi de a nu se mai înapoia în ţară unii colaboratori români. Semnatarii scrisorii susţin în continuare cele reclamate în sesizare în legătură cu aceste aspect, dar în declaraţiile lor există mari deosebiri în ceea priveşte locul, data, participanţii la discuţii şi conţinutul afirmaţiilor pe care le-ar fi făcut Petre Doblan.

Se pare că practica denigrărilor profesionale şi morale se extindea şi în colectivele de muncă din întreprinderile aflate dincolo de hotarele României Socialiste. Fideli angajamentelor făcute organelor înainte de plecare în misiune, adică la muncă în srăinătate, unii tovarăşi îşi depăşeau constant şi periculos atribuţiile ce le reveneau prin fişa postului şi lunecau în latura secretă, conspirativă a misiunii lor externe. În cazul de faţă, un grup de iniţiativă politică bine intenţionat şi credincios angajamentului făcut la securitate, sesizase nişte nereguli pe care unul sau mai mulţi tovarăşi de muncă le-ar fi făcut în timpul misiunii lor în slujba patriei. Uneori tovarăşii mai săreau calul. Asemeni leilor atunci când le vine proasta

inspiraţie de a ataca un bivol alfa. Rezultatul poate avea efectul invers. Bivolul poate deveni oricând atacatorul. În cazul de faţă, Petre Doblan era un bivol puternic. Au urmat verificările.

Cu ocazia verificării problemelor sesizate s-a constatat că neînţelegerile dintre directorul tehnic Chelea Grigore şi Petre Doblann, au început chiar de la numirea acestuia pe postul de director general şi se datorau, în principal temperamentelor şi trăsăturilor de caracter foarte diferite: Petre Doblan, fără experienţă în conducerea unor intreprinderi în străinatate, cu o anumită doză de supraapreciere, datorită unor succese personale (realizări în cadrul intreprinderii unde a lucrat, în cadrul societăţii mixte şi doctoratul în economie), dar cu optimism, entuziasm şi dorinţă de afirmare. Pe de altă parte, Chelea Grigore, cu o activitate de 7 ani în străinătate şi în relaţii cu africanii, dar cu un anumit orgoliu personal, afirmând că fără el nu se poate face nimica în societatea LOROMBOIS. Acesta nu l-a sprijinit deloc pe Petrre Doblan, pe care îl considera "un cioban şi un demagog" cum s-a exprimat de mai multe ori în faţa colectivului de români şi probabil şi în faţa centrafricanilor, deoarece expresia "demagog" la adresa lui Petre Doblan, apare şi

într-o scrisoare a centrafricanilor către ambasada RS România din Bangui.

Chelea Grigore, cu tot sprijinul care i s-a acordat de către tovarăşii diplomaţi de la ambasadă, nu a înţeles să-şi corecteze atitudinea, a dat dovadă de răutate şi lipsă de respect faţă de directorul general. De mai multe ori, chiar tovarăşului ambasador i-a spus, bătând cu pumnul în masă, ca nu lucrează cu Petre Doblan şi că nu poate să-l sufere.

Pe fondul neînţelegerilor dintre cei doi s-a format "echipa celor vechi", adică cei şase semnatari ai scrisorii şi "echipa celor noi", cei care nu au fost sprijiniţi să se integreze mai rapid în specificul activităţii din străinatate. Disensiunile s-au agravat în momentul în care au fost antrenate şi soţiile unora dintre români, ca de exemplu soţia lui Chelea Grigore.

Cinci dintre semnatarii scrisorii (cu exceptia lui Chelea Grigore) erau în permanenţă nemultumiţi de retribuţiile pe care le aveau, fapt pentru care l-au hărţuit pe Petre Doblan, în orice împrejurări şi ocazii cu revendicări cu privire la retribuţii, deşi li se explicase că majorarea retribuţiilor se va putea face numai în momentul când societatea mixtă va deveni rentabilă. Chelea Grigore a alimentat în permanenţă aceste nemulţumiri spunând că

numai datorită lui Petre Doblan, nu se majorează retribuţia maiştrilor români, cu toate că şi el a făcut parte din comisia de reaşezare a retribuţiilor conform legiilor locale şi a susţinut să nu se acorde retribuţii peste nivelul minim prevăzut de lege.

Aspectele sesizate nu au fost discutate în nici o şedinţă organizată cu toţi comuniştii de la LOROMBOIS, cu excepţia celei organizată din iniţiativa conducerii ambasadei, la 30 noiembrie 1980, după o sesizare a lui Chelea Grigore. S-au adunat în schimb date în mod sistematic, s-au vânat greşeli pe care semnatarii scrisorii le-au discutat între ei, le-au interpretat şi prezentat in mod tendenţios, cu scopul de a fi schimbat directorul general Petre Doblan.

Concluziile rezultate în urma verificărilor efectuate la sediul societăţii LOROMBOIS au fost duse la cunoştinţa conducerii ambasadei, a agenţiei economice şi a celorlalti diplomaţi români. Cu această ocazie tovarăşul ambasador, şeful agenţiei economice şi consulul ambasadei române, au scos în evidenţă lipsurile manifestate de semnatarii scrisorii şi în special de directorul tehnic Chelea Grigore, care a avut o atitudine rău intenţionată, precum şi faptul că neînţelegerile dintre specialiştii români, au fost cunoscute şi folosite de partenerii centrafricani,

aşa cum rezultă chiar şi din unele scrisori adresate de către aceştia la diferite organe locale. O situaţie deosebit de gravă şi inexplicabilă, este aceea că în luna ianuarie 1981 s-a organizat o greva care iniţial era îndreptată împotriva lui Petre Doblan, dar după aceea tovarăşul ambassador a atras atenţia grupului de români de la LOROMBOIS despre intenţiile partenerilor centrafricani şi că la acestea au contribuit şi unii specialişti români, dar centrafricanii au dat un alt caracter grevei respective.

Tot cu această ocazie, s-au scos în evidenţă şi unele lipsuri ale lui Petre Doblan, în stilul şi metodele sale de muncă care a dovedit uneori duritate şi uşurinţă în exprimări supărătoare faţă de colaboratori, dar s-a apreciat că Petre Doblan, a luat pozitie corectă, a ţinut cont de criticile ce i s-au făcut, s-a integrat cu uşurinţă în activitatea societăţii mixte şi a obţinut unele rezultate pozitive cum sunt: Reducerea personalului neproductiv, reducerea unei părţi din datoriile societăţii, introducerea programului de trei schimburi la fabrica de cherestea, a programului de 48 de ore pe saptamană (in loc de 40 ore), oprirea plăţii orelor suplimentare în timp ce societatea avea plus de personal. S-a mărit procentul de

livrare a producţiei de cherestea şi de buşteni la export şi altele. S-a apreciat de asemenea, că pentru interesele societăţii mixte, pentru prestigiul specialiştilor români şi chiar prestigiul ţării noastre în faţa centrafricanilor de la LOROMBOIS, este necesar ca tovarăşul Petre Doblan, care se afla în ţară, să se întoarcă la post.

Ţinând seama de cele constatate şi de atmosfera creată, s-au luat măsuri de schimbare a conducerii societăţii mixte. Au fost rechemaţi definitiv în ţară maiştrii Gornea Adrian, Pop Vasile, Mihaiu Aurel şi Barta Nicolae.

Petre Doblan va fi reîncadrat în funcţia avută anterior, inginer şef la Unitatea forestieră de exploatare şi transport Vişeu de Sus.

Chelea Grigore şi cei cinci maiştri, vor fi reîncadraţi în funcţii de execuţie conform pregătirii lor profesionale la unităţile de la care provin.

Pentru sprijinirea şi redresarea activităţii Societaţii mixte LOROMBOIS, au fost trimise la post patru cadre de specialitate tehnică şi economică, urmând ca din rândul cadrelor existente la societate şi pe baza rezultatelor ce le vor obţine în muncă, într-un viitor apropiat să se hotărască asupra încadrării în funcţii de conducere.

Propunem ca sinteza la modul de comportare a tovarăşilor Chelea Grigore, Gornea Adrian, Pop Vasile, Mihaiu Ion, Ciocoi Aurel si Barta Nicolae, care au contribuit la crearea şi menţinerea unei atmosfere defavorabile specialiştilor români de la Societatea mixtă LOROMBOIS, sa fie transmisă consiliilor oamenilor muncii şi organizaţiilor de partid din intreprinderile la care lucrează aceştia.

Aspectele negative rezultate, vor fi prelucrate cu toţi delegaţii care se deplasează în străinătate la societăţile mixte şi asistenţă tehnică pentru a nu se mai repeta în viitor.

MINISTRU, Ioan Florea

Domnul ministru Ioan Florea nu glumea dar era atent şi viclean cu toată lumea, mai ales cu autorităţile. Cu autorităţile de partid şi cele de supraveghere. Avea experienţă politică. Era un lider verificat, la os cu s-ar zice, de toată conducerea superioară. Avea un cuvânt greu. Era un factor de decizie important. Răspundea de fapt de toată politica şi interesul României în afacerea cu Africa Centrală, cu Republica Centrafricană. Nu putea îngădui ca nişte zurbagii

de funcţionari, cei drept aleşi şi ei pe srânceană, să-i compromită poziţia şi planurile politice. Focul trebuia stins imediat, propagarea la eşaloane superioare de partid sau de stat împidecată. Oricând un binevoitor zelos putea şopti la urechea tovarăşului Ceauşescu tărăşenia din Africa Centrală. Chelea Grigore devenise agresiv. Trebuia pus la punct. Reuşise să coaguleze în jurul său un grup de iniţiativă periculos. Trebuiau rechemaţi în ţară, în primul rând cei de jos, maiştri. Apoi restul. Dar pe rând. Nu toţi odată, Doamne fereşte, asta ar fi aprins focul la Bucureşti.

Pericolul consta în faptul că, atât maiştri cât şi inginerii şefii lor, nu înţelegeau rostul şi scopul prezenţei românilor în mijlocul junglei africane. Nu înţelegeau elementarul precept „crede şi nu cerceta" Doar fuseseră instruiţi până la un punct. Să creadă în politica partidului. Să creadă în partid. Iar ei, ei ce făcuseră ? În loc să creadă în partid şi politica partidului se apucaseră să cerceteze. Cercetau tovarăşii, cercetau fără să creadă în conducătorul lor. Păi asta semăna a revoltă. Păi asta semăna, prin extrapolare, să ne apucăm la un moment dat să cercetăm conducerea superioară, Comitetul Central sau chiar pe tovarăşul Ceauşescu. În loc

să credem în tovarăşul Ceauşescu, să ne apucă decercetat, să-l cercetăm adică.

Ministtru era, pe bună dreptate, furios. Furios şi îngrijorat. Îngrijorat, pentru că aici, în această chestiune, mai intervenea şi alţi factori, politici chiar, cum ar fi democraţia, adevărul şi dreptatea. În apele astea, trebuia să navigheze cu dibăcie. Cu mare pricepere pentru că la final să ajungă acolo unde trebuie. Victoria socialismului şi comunismului în Africa. Şi asta, pe filiera conducătorului iubit. Cel mai iubit şi înţelept conducător, tovarăşul Ceauşescu.

SECRET 2

Ministerul Economiei Forestiere şi Materialelor de construcţii
Direcţia personal şi învăţământ
NOTĂ
Privind verificarea problemelor sesizate de un grup de şase oameni de la Societatea mixtă "LOROMBOIS"cu sediul în Bangui-Republica Centrafricană, referitor la activitatea directorului general, ing. Petre Doblan.

În scrisoarea semnată de ing.CHELEA GRIGORE, director tehnic, secretar al grupei de partid şi maiştri GORNEA ADRIAN, POP VASILE, CIOCOI AUREL, MIHAIU ION şi BARTA NICOLAE (primii trei formând biroul grupei de partid) se sesizează în principal, greutăţile financiare şi de producţie ale societaţii mixte, neprincipialitatea şi comportarea necorespunzatoare faţă de oameni, de munca acestora, cu efecte negative în producţie şi abateri grave de natură politică contra sistemului socialist, contra PCR şi a ţării, săvârşite (după afirmaţiile semnatarilor scrisorii) de directorul general Petre Doblan.

Din verificările efectuate la faţa locului, de către cadre din MEFMC şi Forexim, au rezultat urmatoarele:

Referitor la situaţia financiară grea a societăţii mixte, la greutăţile întâmpinate în efectuarea reparaţiilor capitale la timp, în procurarea pieselor de schimb, în amenajarea drumurilor forestiere, lipsa de combustibil şi existenţa unui parc auto imbtrânit, s-a constatat că acestea nu se datoresc activităţii necorespunzatoare a tovarasului Petre Doblan, ci ele au existat încă înainte de numirea sa în funcţia de director general, la 1 iunie 1980. Au fost arătate însă în sesizare cu scopul de a da o

nuanţă mai gravă lipsurilor şi abaterilor pe care i le atribuie lui Petre Doblan, pentru a scoate în *evdenţă condiţiile deosebite în care muncesc. Chiar semnatarii scrisorii au arătat, în declaraţiile ulterioare, că de toate aceste greutăţi nu se face vinovat Petre Doblan.*

Privitor la afirmaţiile din sesizare conform cărora, Petre Doblan ar fi adoptat o atitudine neprincipială, de laudă de sine, de sfidare cu cinism a calităţii de membri de partid şi de patrioţi, a insultat şi jignit pe specialiştii români, pe unele soţii ale acestora şi chiar i-a *bârfit în faţa partenerilor cetrafricani, s*-a *constatat ca tovarăşul Petre Doblan, obisnuieşte să se laude cu realizarile pe care le-a obţinut şi* cu planurile de viitor în special în domeniul *organizării intreprinderilor, domeniu în care şi-a susţinut şi teza de doctorat. În relaţiile sale cu* oamenii s-a comportat corespunzator, dar în unele cazuri nu a dovedit suficient tact, mai ales *în situaţii în care a constatat realizarea necorespunzătoare a sarcinilor, folosind* expresii dure *şi supărătoare la adresa unor membri de partid şi de patrioţi a specialiştilor români, că ar fi jignit soţiile unor tovarăşi de muncă şi nici faptul că ar fi* bârfit *pe colaboratorii săi faţă de partenerii* centrafricani.

Având în vedere că inginerul Chelea Grigore şi maistrul Pop Vasile au sosit deja în ţară încă din luna februarie, iar maiştrii Gornea Adrian (plecat de la societatea mixtă de pe data de 13 februarie) şi Mihaiu Ion, au sosit în ţară la sfârşitul lunii martie a.c. şi ţinânad cont de greutăţiile deosebite existente în prezent la societate, s-au luat măsuri de trimitere imediată la post a unui inginer mecanic utilaje (buldozere) cu cu experienţă în activitatea din străinatate. De asemenea sunt în pregătire şi alte cadre să fie trimise la LOROMBOIS în funcţie de necesităţile ce se vor ivi pe parcurs. Pentru anul 1981, la propunerea directorului general Oiaga Tom, personalul român de la LOROMBOIS va fi dimensionat la maximum 10-11 persoane, fără ca această reducere să afecteze planul de productie.

In reclamaţie se afirmă că în anul 1980, cu ocazia reaşezării retribuţiilor pe plan naţional în Republica Centrafricană, directorul general Petre Doblan a fixat la nivelul minim retribuţiile personalului român cu pregătire medie (maiştri) fără însă a aplica acelaşi principiu şi în cazul celor trei ingineri încadraţi la societate în ultimul timp. In legătură cu nivelul de încadrare a personalului român

existent la societatea LOROMBOIS, *la data aplicării legii sus mentionată, se precizează că aceasta a fost stabilită de către o comisie tripartită din care au făcut parte: un* reprezentant al inspectoratului muncii în calitate *de preşedinte; un reprezentant al sindicatelor şi delegaţii de personal; conducerea societăţii* (director general Petre Doblan, director general adjunc-centrafrican, director tehnic Chelea *Grigore, director economic Tănase Mircea şi şefi de secţii) şi ca urmare, nu se confirmă reclamaţia că încadrările au fost stabilite numai de*
către Petre Doblan.

In fapt, cu ocazia acestei reaşezări de salarii pe plan local, retribuţiile personalului român nu au fost micşorate, ci majorate, cu respectarea prevederilor legii centrafricane. *Astfel, ţinând cont de situaţia financiară grea a societăţii mixte, la insistenţele părţii române, comisia tripartită* a stabilit principiul ca la *o anumită categorie să se acorde o retribuţie minima prevazută de lege, fără însă să fie mai mică de cea avută anterior. În acelaşi timp, având în vedre că la aceea dată încadrările în categorii de retribuţie a personalului* centrafrican erau eronate (unii paznici având

categoria M.4 în loc de M.1-M.2 , iar unii maiştri centrafricani aveau categoria M.1 -M.2 faţă de M.4 cât li se cuvenea de lege) şi că existaseră deja nemulţurmiri, contestaţii şi greve pentru aceste încadrari, comisia a hotărât să se facă clasarea personalului pe categorii şi funcţii. In scopul de a nu se micşora retribuţiile maiştrilor romani, tovarăşul Petre Doblan a susţinut şi a reuşit să obţină acordul comisiei ca aceştia să fie încadraţi într-o categorie superioară M.7, spunând că ei nu sunt simpli maiştri, ci specialişti care exercită atribuţii de şefi de secţii sau şefi de servicii de mărime medie.

În acest fel, la toţi maiştri români li s-a stabilit categoria M.7, cu o retribuţie de 137.000 F CFA pe luna, faţă de 132.000 cât aveau anterior, la care se adauga 40% spor de expatriere si 15% spor de vechime (la maiştri centrafricani s-a stabilit categoria M.4 cu 90.000F CFA pe luna faţă de 40-50.000 cât aveau anterior). De menţionat că tovarăşul Chelea Grigore, semnatar al reclamţiei, a fost de acord, în calitate de membru al comisiei, cu încadrararea stabilită peste nivelul minim la români şi că nu li se poate acorda o retribuţie peste nivelul minim decât numai atunci când

societatea va deveni rentabilă. Pe acelaşi considerent, contabilul şef Tănase Mircea nu a fost de acord nici cu majorarea de 5.000F CFA pe lună.

Situaţia financiară conta mai puţin. Era praful în ochi aruncat de partid în ţară şi lume. Ceea ce conta acolo era prezenţa. Prezenţa românilor în Africa. Iar românii aveau misiune. Misiunea lor era să fie acolo. Poate chiar o prezenţă decorativă. Să fie acolo şi să facă şi ei ceva acolo. Doar erau membri de partid. Doar erau organizaţi. Organizaţi şi bine plătiţi. Erau un model de organizare, de muncă în echipă şi de comportament politic în special adecvat. Modelul trebuia prezentat şi extins. Tovarăşii negrii, aveau în mijlocul lor un model. Modelul socialist-comunist românesc. Asta da victorie. Asta da, politică înţeleaptă a partidului communist roman şi a conducătorului său iubit.

Petre Doblan, era un conducător ca ori care altul de pe întinsul României. Ostilitatea

grupului de iniţiativă rebel, nu se justifica. Şi nici frustrarea lui Chelea. PetreDoblan era după chipulşi asemănarea conducătorului standard. Cine era dumnezeul conducătorilor de sub el, cine ? Tovarăşul Ceuşescu. Modelul său trebuia urmat şi însuşit. Şeful, este cel mai frumos, cel mai deştept şi cel mai drept dintre oameni. Toţi trebuie să fim ca şeful. Cine nu este ca şeful este un derbedeu. Asta e ! Iar PetreDoblan era asemeni şefului său, la orice nivel, până la Ceuşescu. Aici în Africa, era marele şef a jungle, era bivolul alfa.

SECRET 3

În legatură cu afirmaţia din sesizare că, în loc să se aducă la societate trei maiştri mecanici a adus, prin recrutare directă pe bază de prietenie, doi ingineri necorespunzători profesional, precizăm că în documentele de constituire a societatii LOROMBOIS, s-au prevăzut 16 posturi pentru specialiştii români. In urma unei analize făcute de tovarăşul Petre Doblan, împreună cu ICE Forexim, în luma

iunie 1980, s-a stabilit nomenclatorul posturilor şi specialităţilor care urmau să fie incadrate la LOROMBOIS, reducându-se personalul român la maxim 12 posturi fără a afecta procesul de producţie.

La recrutarea şi nominalizarea personalului (care s-a făcut de către MEFHC şi ICE Forexim) s-a ţinut seama de recomandările directorului general Petre Doblan, aşa cum este indicat şi cum de altfel, s-a procedat şi în cazul celorlalte societăţi mixte. De asemenea, s-a ţinut seama de faptul că Pop Vasile, maistru la fabrica de furnire şi Gornea Adrian, maistru la fabrica de cherestea, urmau să fie înlocuiţi din iniţiativa ICE Forexim, pentru activitatea mai slabă a acestora. Ciocoi Aurel, maistru de centrală termoelectrica, a cerut să fie schimbat de la post începând cu luna octombrie 1980. Mihaiu Ion, maistru reparaţii buldozere, a solicitat să fie înlocuit începând cu luna martie a anului 1981. Inginerul Chelea Grigore, director tehnic urma să vină în ţară, într-un timp relativ scurt, având peste 7 ani de activitate in Africa.

ICE.Forexim a avut în vedere necesitatea unui singur om, cu pregatire superioară în sectorul industrializării lemnului.

În locul celor trei maiştri de la cherestea şi furnire, precum şi a unui om specializat, cu pregătire superioară, la întreţinere şi reparaţii pe platforma de industrializare, dar mai ales la centrala termoelectrică, cea care a produs cele mai mari întrerupri în producţie în anii 1979-1980. S-a mai ţinut seama de faptul că la sfârşitul anului 1980 societataea mixtă urma să fie dotată cu buldozere şi autocamioane noi care ar fi solicitatat mai puţin personalul de întrteţinere şi reparaţii pentru aceste tipuri de utilaje. Faţă de acestea, rezultă că în privinţa stabilirii şi recrutării personalului de specialităţi, sesizarea nu este intemeiată.

Cu privire la capacitatea profesională a inginerilor nou încadraţi la societatae în lunile octombrie şi noiembrie 1980, s-a constatat că inginerul Petrescu Ion face faţă foarte bine sarcinilor din exploatările forestiere şi are experienţă în activitatea din Africa, întrucât a

mai lucrat la societatea CAROMBOIS în anii precedenţi. Inginerul Pop Vasile corespunde *postului de şef al sectorului de industrializare, iar inginerul* Bumbuc Dumitru *s-a* încadrat *în program, fără să fie sprijiniţi de directorul tehnic* Chelea Grigore, *aşa cum ar fi fost normal să se facă mai ales în primele luni de adaptare. Cu toate acestea, inginerul* Bumbuc Dumitru, *ca şi ing. Pop Vasile, a obţinut rezultate bune în domeniul întreţinerii şi îmbunătăţirii* parametrilor la unele utilaje (circulatorul de *tivit chererstea, căruia i-a îmbunătăţit viteza de lucru, exaustarea la ferestrăul panglică de debit buşteni) ceea ce nu au făcut până atunci inginerul* Chelea Grigore *şi maiştri existenţi la societate. Totuşi ing. Bumbuc* Dumitru nu s-a descurcat într*-o problemă de reparat a unui cilindru hidraulic.*

SECRET 4

Inginerii noi sosiţi la societate au fost încadraţi la 180.000F.CFA pe luna (Bumbuc Dumitru şi Pop Vasile) şi 210.000F CFA pe lună (Petrescu Ion) faţă de un nivel minim de 153.000F CFA pe luna. *Aici s-a ţinut seama de faptul că un inginer centrafrican în* perioada de *stagiatură primeşte conform legii, o retribuţie minima de 153.000F CFA pe lună, iar alţi ingineri centrafricani cu o anumită vechime aveau încadrarea stabilită înca înainte, de*

173.000 CFA pe lună şi conform precizărilor din lege nu li se putea micşora retribuţia. În această situaţie s-a avut în vedere că inginerii români, cu o vechime mai mare în producţie decât inginerii centrafricani şi pentru întărirea prestigiului românilor, să aibă o retribuţie puţin mai mare (cu 7.000) pe lună faţă de inginerii centrafricani.

În ce priveşte stabilirea nivelului de retribuţie a tovarăşului inginer Petrescu Ion, s-a ţinut seama de importanţa şi dificultăţile deosebite ale activităţii sale în exploatările forestiere şi de faptul că a avut un nivel de retribuţie de 220.000F CFA pe lună la societatea CAROMBOIS, din aceaşi ţară, unde a lucrat anterior.

La Societatea mixtă CAROMBOIS, tot în Republica Cetrafricana, care are o situaţie mai bună din punct de vedere financiar şi al producţiei, maiştri români au încadrarea de 142.000, iar inginerii 205-237.000F CFA pe *lună.*

De menţionat că directorul general Petre Doblan, a fost în permanenţă şi în orice ocazie, hărţuit de cei cinci maiştri români, Gornea

Adrian, Pop Vasile, Mihaiu Ion, Ciocoi Aurel si Barta Nicolae, cu revendicări de majorare a retribuţiei, cu toate că li s-a spus că majorarea se va putea face numai în momentul când societatea mixtă va deveni rentabilă.

În ce priveşte susţinerile din sesizare că Petre Doblan, a dat dispoziţie celor doi tovarăşi nou încadraţi la societate, Bumbuc Dumitru şi Rednic Dumitru, precum şi ultimilor încadraţi Petrescu Ion si Bogaru Eugen să li se plătească câte 5 şi respectiv 9 zile în plus faţă de data plecării din ţară, s-a stabilit că nu există nicio dispoziţie a directorului general în acest sens. *Contabilul şef Dogaru Eugen menţionează că statele de paltă au fost întocmite de cetrafricani. La fel în ce priveşte calculele privind indemnizaţia, drepturile şi obligaţiile prevăzute de Decretul 233/1974 au fost făcute de către* Gornea Adrian *pe toată perioada cât a lipsit contabilul şef, până în luna noiembrie 1980 şi ca* urmare, aceste calcule Gornea Adrian le-a *făcut şi pentru soţia şi copiii directorului general fără a exista o dispoziţie scrisă a* acestuia de a le calcula începând cu 1 octombrie *în loc de 10 octombrie 1980. Şi în acest caz, după constatarea de către contabilul şef a erorii făcute, s-a reglementat prin reţinerea din retribuţie a sumelor încasate în plus.*

Nimeni nu a putut dovedi că în această privinţă ar fi avut loc discuţii neprincipiale şi reproşuri între directorul general şi Gornea Adrian, care ar fi sesizat neregula.

Atât tovarăşul Petrescu Ion, cat şi Dogaru Eugen, nu confirmă că această eroare s-ar fi făcut cu bună ştiinţă de către directorul general pentru a-i atrage pe aceştia de partea sa şi nici nu a încercat să-i atragă într-un fel sau altul, asa cum se afirmă în sesizare.Referitor la deplasarea pe care a efectuat-o în ţară în luna septembrie 1980 şi faptul că nu ar fi rezolvat nici o problemă de serviciu, se precizeaza urmatoarele:

- Iniţial, cu ocazia plecării la post a tovaraşului Petre Doblan, s-a stabilit de către conducerea ministerului ca după câteva luni de activitate la societatea mixtă să vină în ţară unde pe baza constătarilor sale să analizeze şi să rezolve împreună cu ICE Forexim o serie de probleme legate de activitatea de producţie a societăţii, de aprovizionare cu utilaje şi piese de schimb, precum şi probleme privind personalul existent şi cel necesar în viitor. Cu această ocazie, tovarăşul Petre Doblan, şi-a susţinut şi teza de doctorat, având aprobarea conducerii în acest sens.

- Având traseu pe ruta Brazaville-Cairo-Atena-Bucuresti, s-a angajat să rezolve suplimentar unele probleme ale societăţii în limita timpului disponibil. În acelaşi timp a căutat să cunoască direct (aşa cum este normal) firmele cumpărătoare din Brazaville şi Ponte Noire, precum şi firmele de tranzit şi transport cu care lucrează societatea mixtă. La Atena a contactat principalul cumpărător -firma EVEX- cu care a purtat tratative şi a rezolvat în final problemele cu această firmă la Bucureşti împreună cu ICE Forexim, unde s-a deplasat şi partenerul grec, în aceeaşi perioadă a delegaţiei.

- La Bucureşti a analizat cu ICE Forexim problemele execuţiei şi livrării utilajelor pentru exploatările forestiere, precum şi situaţia pieselor de schimb comandate. Livrarea acestor utilaje şi piese de schimb nu depindea de directorul general Petre Doblan, deşi acesta a insistat în mod deosebit să se găsească o soluţie rapidă, ci de posibilitatea acordării unui credit furnizor pentru plata utilajelor şi a pieselor de schimb respectiv şi a unui credit financiar pentru plata transportului şi a taxelor de vamă. De asemenea, s-a stabilit şi situaţia personalului necesar societăţii LOROMBOIS, cât şi posibilităţile de urgentare a trimiterii la post a

*personalului solicitat anterior. La Vişeu s-*a *deplasat pentru* a*-şi lua familia în vederea plecării la Bangui.*

*La Bangui s-*a *înapoiat prin Italia, cu plecarea din Bucureşti la 10 octombrie, iar din Roma la 15 octombrie 1980 şi aceasta cu* aprobarea *conducerii ministerului. Din declaraţia tovarăşului Petre Doblan, rezultă că la Roma, a contactat în aceasta perioadă, un* client *italian, Donato Pepe. Cu acesta avusese discuţii anterioare la LOROMBOIS.*

În această deplasare tovarăşul Petre Doblan avea dreptul la diurnă de 20.000 F C FA pe zi conform legislaţiei locale (cca 90$ pe zi). Delegaţia o avea pentru 30 de zile de la plecarea din Bangui şi până la sosirea în Bangui încadrându-se în termenul stabilit.

Afirmaţia pe care ar fi facut-o în legătură cu sistemul socialist şi socialismul stiiţific nu se confirmă, ci în mod tetdenţios i se atribuie acele afirmaţii pe care Petre Doblan, nu le-a făcut. De fapt, nici unul din semnatari nu a participat la discuţiile unde se spune ca s-ar fi făcut astfel de afirmaţii.

În legătură cu afirmaţia "îmi este ruşine că m-am născut român" s-a constatat că nu se confirmă folosirea în context politic, aşa cum se arată în sesizare. Tovarăşul Petre Doblan, a

folosit uneori expresia "mi-e ruşine ca român", cu sensul de "mă faceţi de râs ca român", atunci când a constatat ca unii dintre specialiştii români nu au rezolvat în mod corespunzator anumite probleme profesionale. Acestea rezultă chiar din declaraţiile lui Mihaiu Ion, Gornea Adrian şi Ciocoi Aurel, semnatari ai scrisorii, precum şi din discuţiile purtate cu aceştia.

Unii din semnatarii scrisorii au declarat că aluziile referitoare la şeful statului nostru sunt o simplă interpretare a lor, iar alţii au declarat că nu au elemente pentru a susţine în continuare acest aspect.

SECRET 5

Nu se confirmă afirmaţia din sesizare, conform căreia Petre Doblan, ar fi îndemnat pe unii români de la LOROMBOIS să nu achite cotizaţia de partid. Discuţii privind plata cotizaţiei de partid s-au făcut în cadrul unei şedinţe de partid în care unii tovarăşi de la LOROMBOIS printre care însăşi Chelea Grigore, secretar al grupei de partid, au solicitat lămuriri cum este corect, să se

plătească cotizaţia, la retribuţia tarifară de încadrare sau la veniturile realizate? (tovarăşul Petre Doblan, nici nu a solicitat astfel de lămuriri). În cadrul aceleaşi şedinţe de partid, tovarăşul ambasador a dat precizările cuvenite, după care discuţiile pe această temă s-au *încheiat fără alte comentarii. Se menţioanează de asemenea că, deşi cotizaţia de partid a fost achitată cu regularitate de toţi membrii de partid de la societatea LOROMBOIS secretarul grupei de partid Chelea Grigore a săvârşit abuzul de a nu depune aceste cotizaţii la ambasadă timp de trei luni de zile (mai, iunie şi iulie, depunând*-o în luna *septembrie 1980), dar a încercat să atribuie aceasta abatere gravă lui Petre Doblan.*

Cinci dintre semnatarii scrisorii declară că la marea majoritate a afirmaţiilor pe care le-ar fi făcut Petre Doblan, cu caracter politic, nu *au fost de faţă dar, le*-au auzit de la Gornea *Adrian, care la rândul său menţionează că multe din cele semnalate le cunoaşte de la ceilalţi.*

Cu privire la reclamaţia că tovarăşul Petre Doblan, ar fi îndemnat pe maiştrii români să nu depună în ţară obligaţiile conform Decretului 233/1974 şi că pot să plece unde vor, s-au constatat că semnatarii scrisorii işi menţin în continuare această reclamaţie. S-a constatat însă în ceea ce priveste locul, data, participanţii la discuţii şi conţinutul afirmaţiilor, declaraţiile celor cinci persoane care susţin că au fost de faţă la discuţii (Ciocoi A, Pop V, Mihaiu I, Barta N şi Gornea A) ,conţin deosebiri esenţiale şi anume:

În privinţa locului discuţiilor, Ciocoi Aurel, Pop Vasile, Gornea Adrian şi Mihaiu Ion susţin că discuţiile au avut loc în casa lui Mihaiu Ion, iar Barta Ion susţine că au avut loc în curte la un pahar de bere.

Cu privire la data şi ora discuţiilor, Ciocoi Aurel şi Gornea Adrian susţin că discuţiile au avut loc în una din zilele de la sfârşitul lunii octombrie 1980 în jurul orei 17,15. Mihaiu Ion susţine că au avut loc tot la sfârşitul lunii octombrie în jurul orei 18,30. Pop

Vasile declară ca nu îşi aminteşte nici ziua nici luna, dar că în jurul orei 19-20, iar în sesizare *se precizează data de 2 noiembrie 19801.*

În legătură cu participanţii la discuţii, Ciocoi Aurel, Mihaiu Ion, Pop Vasile şi Gornea Adrian susţin că au participat numai ei patru, făcând precizarea că nu a participat Barta Nicolae şi că s-au mai făcut astfel de afirmaţii de către Petre Doblan, la altă dată, în alte împrejurări şi la care au fost de faţă şi alte persoane. Barta Nicolae, susţine că a participat şi el la discuţii pe lângă cei mentionaţi mai sus.

Şi în privinţa conţinutului afirmaţiilor există deosebiri aşa cum, rezultă din declaraţiile acestora.

Precizăm că în discuţiile purtate individual la sediul societatii LOMBROIS cu *tovarăşul Ciocoi Aurel, Mihaiu Ion şi Barta Nicolae (fără a comunica între ei) au făcut, fiecare unele afirmaţii cu privire la locul*, data, *participanţii, conţinutul discuţiilor, cine a* concept sesizarea, cine *a scris-o şi cum s-a*

făcut convocarea celor şase persoane pentru a semna, afimaţii pe care le-au mai susţinut în declaraţiile scrise, date imediat în continuarea discuţiilor puratte cu aceştia. Ba mai mult, toţi cei trei tovarăşi au încercat să nu dea răspunsuri la unele întrebări privind modul şi împrejurările în care Petre Doblan, ar fi afirmat cele menţionate în sesizare, spunând că întrebările de amănunt nu au nicio importanţă, ci important este doar că cele scrise în sesizare ar fi adevărate.

SECRET 6

Tovarăşul Pop Vasile a recunoscut cu ocazia confruntării cu tovarăşul Petre Doblan, că dupa ce a fost expediată scrisoarea în ţară, a atras atenţia tuturor semnatarilor scrisorii şi în plus, a spus lui Gornea Adrian de faţă fiind şi Ciocoi Aurel, să dea la toţi să revadă ciorna scrisorii pentru a reţine ceea ce ce s-a scris ca să poată susţine când vor fi întrebaţi. Deci s-a atras atenţia pentru a reţine ce s-a scris, nu ce a

afirmat Petre Doblan. Într-adevăr, toti cei şase autori ai scrisorii susţin în mare ideile sesizate, dar nu le pot reda cu exactitate, nici împrejurările în care ar fi avut loc şi deci nu pot dovedi cele afirmate în sesizare.

Ţinând seama de contradiţiile din declaraţii şi de faptul că s-au înţeles în sensul de a reţine ceea ce s-a scris pentru a putea reda aspectele în care vor fi întrebaţi, se poate trage concluzia că afirmaţiile din sesizare au fost aranjate şi redate într-un anumit fel cu tendinţa de exprimare pentru un anumit scop, pe care de altfel l-au urmărit în mod sistematic, timp de mai multe luni, cei şase semnatari ai scrisorii, din care cinci erau în permanenţă nemulţumiţi de retribuţie şi de modificările Decretului 233/1973

Semnatarii sesizării afirmă că "asupra acestor manifestări repetate ale lui Petre Doblan, comuniştii de la LOROMBOIS şi-au spus părerile deschis în diferite discuţii ocazionale, precum şi între şedinţa de partid pe data de 30 noiembrie 1980 la sediul Ambasadei RSR".

S-a constatat că astfel de aspecte nu au fost discutate în nici o şedinţă organizată cu toţi comuniştii, deşi trei dintre semnatari formau biroul grupei de partid. S-au adunat în schimb date în mod sistematic, s-au vânat greşeli pe care cei sase semnatari le-au discutat intre ei, le-au interpretat şi prezenatat în mod tendenţios şi abia la şedinţa din 30 noembrie 1980, unii dintre ei le-au prezentat sub o anumită forma, diferită în multe privinţe faţă de sesizare.

Neînţelegerile dintre cei doi directori români de la LOROMBOIS, Petre Doblan şi Chelea Grigore, au început chiar de la numirea lui Petre Doblan pe postul de director general şi se datoresc în mare parte temperamentelor şi trăsăturilor de caracter foarte diferite. Petre Doblan venea de la o înteprindere românească din provincie, fără experienţă în conducerea unor întreprinderi în străinătate, mai puţină experinţă în relaţiile cu oamenii, mai ales în condiţii de străinatate, dar cu optimism, entuziasm şi dorinţă de afirmare, însă şi cu o anumită doză de supraapreciere datorită unor succese personale (realizări în cadrul întreprinderii unde a lucrat şi doctoratul în economie). Pe de altă parte, Chelea Grigore se prezenta cu cei 7 ani de activitate în străinătate, la rândul său cu un anumit orgoliu personal

pentru unele realizări şi o cunoaştere mai bună a relaţiilor cu africanii, afirmând că fără el nu se poate face nimic la societatea LOROMBOIS. Acesta nu l-a sprijinit deloc pe Petre Doblan, pe care îl considera "un cioban şi un demagog" aşa cum s-a exprimat de mai multe ori in faţa colectivului de români şi probabil şi în faţa centrafricanilor, deoarece expresia "demagog" apare şi într-o scrisoare a centrafricanilor catre Ambsada RSR din Bangui.

Chelea Grigore, cu tot sprijinul ce i s-a acordat de către tovarăşii diplomaţi de la ambasadă, nu a înţeles să-şi corecteze atitudinea, a dat dovadă de răutate şi lipsă de respect faţă de directorul general. De mai multe ori, chiar tovarăşului ambasador i-a spus, bătând cu pumnul în masă, că nu lucrează cu Petre Doblan şi că nu poate să-l sufere.

Tovarăşul Petre Doblan nu a reuşit să-l înţeleagă pe Chelea Grigore la o colaborare în doi, deşi a încercat de nenumărate ori şi chiar la indicaţia tovarăşului ambasador.

Pe fondul neînţelegerilor dintre cei doi tovarăşi s-a format, "echipa celor vechi"(cei

*şase semnatari ai sesizării) şi "echipa celor noi" care trebuiau să se integreze mai rapid în specificul activităţii societăţii LOROMBOIS. Formarea acestor echipe a fost uşurată şi de faptul că "cei noi" au un nivel de calificare superioară. S-*a folosit în mod *abil nemulţumirea "celor vechi" privind retribuţia precum şi unele situaţii mai deosebite cum a fost necesitatea depalsării lui Petre Doblan în ţară în septembrie - octombrie 1980. Ceea ce este mai grav îl constituie faptul că neînţelegerile din cadrul grupului de specialişti români au ajuns să fie cunoscute şi de partenerii centrafricani, aşa cum rezultă chiar din unele scrisori adresate de către aceştia, prin sindicat, la diferite organe locale.*

O situaţie deosebit de gravă şi inexplicabilă este aceea că greva centrafricanilor de la LOROMBOIS din luna ianuarie 1981 a fost organizată iniţial împotriva directorului general Petre Doblan, iar după ce tovarăşul ambasador a atras atenţia specialiştilor români asupra intenţiilor centrafricanilor, cu câteva zile înainte de grevă,

centrafricanii şi-au schimbat scopul grevei în sensul că nu au mai cerut plecarea lui Petre Doblan, ci reducerea numărului de ore lucrătoare săptămânal. De asemenea, se cunoaşte faptul că centrafricanii au intenţionat să organizeze o grevă de doliu cu ocazia plecării în ţară a lui Chelea Grigore (acestă grevă nu a avut loc).

La fel de inexplicabil este şi faptul că în urma unui conflict pe care l-a avut un grup de centrafricani cu Chelea Grigore, o delegaţie a sindicatului şi a personalului de la LOROMBOIS, i-au adresat o scrisoare de susţinere pe care au trimis-o şi la ambasada română din Bangui. Din unele informaţii confirmate de mai multe scrisori ale cetrafricanilor adresate la diferite organe, printre care şi la Ambasada RS România din Bangui, rezultă că o parte din personalul român de la LOROMBOIS a contribuit la organizarea grevei din ianuarie 1981, împotriva lui Petre Doblan. Aşa de exemplu, într-o scrisoare a centrafricanilor se spune că Petre Doblan, face

să circule zvonul la Ambasada Româna că un pumn de români au fost amestecaţi în greva din ianuarie 1981 şi cer autorităţilor române să nu dea crezare acestor "calomnii". Faţă de toate aceste se pune intrebarea, de unde cunoaşteau centrafricanii, daca nu de la unii români, ce a discutat tovarăşul Petre Doblan la ambasadă şi de ce au solicitat autorităţilor române, dacă nu la indicaţia unor români, sa nu dea crezare lui Petre Doblan?

SECRET 7

Pentru prestigiul specialiştilor români şi chiar pentru prestigiul ţării noastre în faţa centrafricanilor de la LOROMBOIS, este absolut necesar ca tovarăşul Petre Doblan să se întoarcă la post. De asemenea, au relatat că în cazul în care tovarăşul Petre Doblan nu se va reîntoarce la post, centrafricanii de la LOROMBOIS vor triumfa şi vor încerca în

continuare să-şi impună punctul de vedere în faţa oricărui alt director general român.

Dupa înapoierea în ţară a tovarăşului Pop Iona din Direcţia personal şi învăţamânt, verificările au fost continuate împreună cu tovarăşii Titi Teodor ,directorul Direcţiei personal şi învăţământ din MEFMO şi Bartolomeu Anton, şef compartiment personal. S-a procedat la confruntarea lui Chelea Grigore cu Petre Doblan şi a lui Pop Vasile cu Petre Doblan. In timpul confruntării, tovarăşul Petre Doblan, i-a combătut, nedeclarându-se de acord cu învinuirile ce i se aduc, iar Chelea Grigore şi Pop Vasile nu au putut prezenta argumente în susţinerea şi dovedirea afirmaţiilor din sesizare.

Tovarăşul Bota Remus, directorul adjunc de la ICE Forexim, a rămas în continuare la sediul societatii LOROMBOIS din Bangui, unde analizează împreună cu alţi tovarăşi, problemele tehnico-economice ale societăţii mixte, după care se vor hotărâ măsurile ce se impun pentru activitatea de viiltor.

Ţinând seama de cele constatate, propunem următoarele măsuri:

1. Inlocuirea conducerii Societatii mixte LOROMBOIS, directorul general Petre Doblan, directorul tehnic Chelea Grigore şi directorul economic Dogaru Eugen şi reîncadrarea acestora în unităţiile la care au lucrat anterior, respectiv tovarăşul Petre Doblan, inginer şef la Unitatea forestieră de exploatare şi transport Vişeu de Sus. Tovarăşul Chelea Grigore, inginer (funcţie de execuţie) la unul din şantierele Trustului de Construcţii pentru Economia Forestieră şi Materiale de Construcţii Braşov, iar Dogaru Eugen să fie încadrat într-un post *corespunzător pregătirii sale profesionale la* FCE Forexim.

2. Pentru asigurarea continuităţii în conducerea societăţii mixte din rândul cadrelor *de specialitate tehnica şi economică care au fost trimise recent în scopul sprijinirii activităţii, precum şi din rândul celor existenţi deja la post, în raport de rezultatele pe care le vor obţine în muncă în următoarele trei luni de activitate, să*

se hotărască asupra încadrării în funcţiile de conducere.

3. Tovarăşii maiştri Gornea Adrian, Pop Vasile şi Mihaiu Ion, care au fost rechemaţi în ţară, să nu mai fie trimişi în străinătate şi să fie rechemaţi definitiv în ţară şi ceilalţi doi maiştri, Ciocoi Aurel şi Barta Nicolae, iar pentru ocuparea posturilor vacante, în raport *solicitărilor societăţii mixte, să se trimită alte cadre corespunzătoare.*

4. Sinteza cu privire la modul de *comportare şi abaterile tovarăşilor Chelea* Grigore, Gornea Adrian, Pop Vasile, Mihaiu *Ion, Ciocoi Aurel şi Barta Nicolae, care au contribuit la crearea şi menţinerea unei atmosfere defavorabile specialiştilor români de la Societatea mixtă LOROMBOIS, precum şi cu privire la lipsurile manifestate de tovarăşul Petre Doblan în stilul şi metodele de muncă, să fie transmisă Consiliilor Oamenilor Muncii şi Organizaţiilor de Partid din întreprinderile la care lucrează aceştia.*

5. Tovarăşul inginer Catrina Ion să fie transferat de la ICE Tehnoforestexport la o unitate de producţie din sectorul MEFMC şi încadrat într-un post corespunzător pregătirii sale profesionale.

6. Concluziile rezultate în urma verificărilor efectuate să fie prelucrate cu toţi delegaţii care se deplasează la societăţii mixte şi asistenţă tehnică în străinatate pentru a se preîntâmpina astfel de situaţii în viitor.

7. Conducerea Direcţiei de cooperare economică internaţională din MEFMC şi conducerea ICE Forexim în calitate de coordonatori direcţi ai societăţilor mixte şi acţiunilor de asistenţă tehnnică, să cunoască permanent activitatea şi modul de compotare a fiecărui specialist român care îşi desfaşoară activitatea în străinatate. În acelaşi timp să se ia măsuri de înlocuirea de la post a tuturor specialiştilor români imediat după expirarea termenului pentru care au fost trimişi şi care, de regulă, nu poate depăşi patru ani.

Direcţia personal şi învăţământ va lua măsuri de cresterea exigenţei în selectarea şi cunoaşterea mai amănunţită a cadrelor care urmează a se deplasa la societăţile mixte din străinatate.

DIRECTOR SEF COMPARTIMENT TEHNICIAN PRINCIPAL
Teodor Tit Anton Bartolomeu
Ioan Pop

NOTĂ,

Privind unele aspecte negative existente în cadrul Societăţii mixtă Lorombois din Republica Centrafricană. În timpul deplasării pe care am efectuat-o la Societatea mixt Lorombois din Bangui, în perioada 18-28 februarie 1981, am purtat discuţii individuale cu tovarăşii diplomaţi de la Ambasada şi Agenţia economică a RS România din Bangui-Republica Centrafricană, rezultând urmatoarele: Tovarăşul ambasador Tabârca Nicolae a relatat că imediat după prezentarea la post a tovarăşului Petre Doblan şi ulterior a noilor tovarăşi (Rednic Dumitru,

Pop Vasile şi Bumbuc Dumitru) la societatea Lorombois s-au format două grupuri în rândul personalului român: "grupul celor vechi" şi "grupul celor noi". În permanenţă, din partea cadrelor vechi la societatea mixtă în frunte cu tovaraşul Chelea Grigore, s-a manifestat fenomenul de respingere a celor noi sosiţi la post şi aceasta datorită egoismului, carierismului şi orgoliului de care a dat dovadă Chelea Grigore, precum şi de teama unor succese ce ar putea fi obţinute după sosirea la post a noilor cadre şi astfel ar fi ştirbit prestigiul celor vechi la post. Acest fenomem de respingere şi nesprijinirea cadrelor noi sosiţi de a se integra şi adapta în activitatea societăţii mixte a fost iniţiat şi practicat de Chelea Grigore şi Gornea Adrian, secretar şi respectiv, secretar adjunct al Biroului grupei de Partid, care au atras în această acţiune şi pe maiştri Pop Vasile, Mihaiu Ion, Ciocoi Aurel şi Barta Nicolae, nemultumiţi de retribuţiile pe care le au la societate. Tovarăşii Chelea Grigore, Gonea Adrian şi Pop Vasile, care formau biroul grupei de partid de la Lorombois, au desfăşurat o activitate necorespunzătoare pe această linie în sensul că în perioda iunie-noiembrie 1980, nu au ţinut nici o adunare generală de partid şi nu au analizat în mod organizat cu toţi comuniştii,

problemele negative de la societatea mixtă, în schimb grupul celor şase semnatari ai sesizării s-*au întâlnit destul de des, formand "bisericuţe" şi se înţelegeau cum să vâneze şi să interpreteze greşelile şi lipsurile lui Petre Doblan şi cum să acţioneze împotriva acestuia. Aşa, de ezemplu, cu toate că fiecare membru de partid şi*-a achitat *lunar cotizaţia de exemplu, fiind reţinută de la fiecare, odată cu plata retribuţiei de către Gornea Adrian, acesta împreună cu secretarul* grupei de partid Chelea Grigore, nu a depus-o *la ambasadă timp de trei luni de zile, respectiv pentru lunile mai, iunie şi iulie, au depus*-o abia *în august 1980 şi au încercat să atribuie această abatere gravă lui Petre Doblan, spunând că acesta nu ar fi dat voie să depună cotizaţia la* ambasadă. *Au existat numeroase discuţii şi neînţelegeri soldate cu cearta violentă din ziua de 28 noiembrie 1980 între Chelea Grigore şi Petre Doblan.*

Faţă de acestea şi faţă de situaţia grea din punct de vedere financiar existentă la Lorombois, conducerea Ambasadei *şi a Agenţiei* economice *a* RS Romania din Bangui a analizat periodic *-ultima dată la 30 nov.1980*- activitatea *societăţii mixte şi relaţiile dintre oameni, cu care ocazie a acordat conducerii societăţii sprijinul necesar, instintând asupra unei bune*

colaborari între aceştia, însă directorul tehnic Chelea Grigore nu a ţinut cont de indicaţiile date.

Tot ce s-a intamplat la Lorombois după numirea tovarăşului Petre Doblan în funcţia de director general este rezultatul confruntării dintre tendinţa şi ideile noului reprezentant prin Petre Doblan, cu tendinţa carieristică, oportunistă şi conservatoare a vechiului, reprezentată prin Chelea Grigore.

Tovarăsul Petre Doblan s-a integrat cu uşurinţă în problemele societăţii mixte şi a obţinut unele rezultate bune pe linia redresării societaţii, cu toată oponenţa atât din partea uni grup de români nemultumiţi, cat şi din partea cetrafricanilor de la Lorombois. Astfel a făcut reduceri substanţiale de personal (cca 100 centrafricani indirect productivi) şi a propus o organigrama prin care a redus personalul român de la societatea mixtă (de la 16 posturi la 11). A interzis orele suplimentare plătite care până la acea data se ridicau la cca. 30% din fondul de salarii fără a se reflecta în creşterea producţiei. A organizat schimbul trei la fabrică, a introdus şomajul tehnic când a fost cazul (metoda nefolosită până atunci deşi prevăzută în legislaţia locală). A mărit producţia pentru export şi altele. Este o fire optimistă, cu elan şi

dornic de afirmare, însă nu a dovedit suficient tact în relaţiile cu oamenii. A dat dovada de o anumită doză de înfumurare, uşurinţă şi duritate în exprimările faţă de oameni. Au fost cazuri la începutul *activităţii sale la societatea mixtă-* când se *prezenta nepregătit la analizele ce se faceau la Ambasadă, necunoscând unele situaţii existente la aceea dată; dar cu toate acestea nu a provocat greutaţi în activitatea societăţii şi nu* a *ştirbit prestigiul specialiştilor români în faţa partenerilor centrafricani. De fiecare dată când a fost criticat, sprijinit şi îndrumat a adoptat o poziţie autocritică, corectă şi principială, şi-*a *manifestat cu sinceritate dorinţa de a colabora* în bune *condiţii cu directorul tehnic* Chele Grigore.

Faptul că programul special de redresare a societătţi mixte a fost definitivat abea în luna decembrie 1980 nu se datoreşte delasării tovarăşului Petre Doblan, ci faptului că a aşteptat să sosească din ţară utilajele, piese de schimb, noi cadre şi în raport de acestea să stabilească programul de viitor.

Tovarăşul Chelea Grigore este orgolios şi carierist, *nu s-a achitat de sarcinile ce îi reveneau în calitate de director tehnic şi* secretar al grupei de partid. *A format bisericuţe*

*în rândul grupului de ramâni de la Lorombois. În mod sistematic a întreţinut şi alimentat starea de nemulţumire nejustificată a maiştrilor români privind retribuţia lunară. I-a instigat pe aceştea (Gornea Adrian, Pop Vasile, Mihaiu Ion, Ciocoi Aurel şi Barta Nicolae) împotriva directorului general Petre Doblan şi împotriva inginerilor nou încadraţi la societatea mixtă (ing.Pop Vasile şi Bumbuc Dumitru), cărora le-*a creat *atmosfera defavoriabilă, i-a demigrat şi i-*a pus *în situaţii neplăcute faţă de cetrafricani. A refuzat să colaboreze cu directorul general, Petre Doblan. De mai multe ori, in faţa tovaraşului ambasador a bătut cu pumnul în masă, spunând că nu colaborează cu acesta şi că nu poate să-l sufere. De altfel acelaşi lucru a* încercat *să facă şi cu* directorul *general Bighea Gheorghe.*

Din informaţiile obţinute de către tovarăşul Ambasador de la unii cetrafricani a rezultat că Chelea Grigore, în lupta sa meschină împotriva lui Petre Doblan, a apelat şi a primit sprijinul unor centrafricani de la Lorombois, *trădand interesele românilor de la această societate şi chiar ale ţării.Toate certurile dintre grupurile de români de la Lorombois şi nemultumirea maiştrilor privind retribuţia sunt cunoscute şi comentate de catre centrafricani.*

Maiştri Gornea Adrian şi Pop Vasile au discutat şi au cerut lămuriri de la directorul de personal (centrafrican) în legătură cu retribuţia lor lunară.

Numai comoditatea da fi radicali cu Doblan, în loc de al da pe brazdă printr-un proces istovitor de reeducare politică şi administrativă i-a determinat pe tovarăşii acestuia să acţioneze asupra colegilor africani influenţând-i să schimbe scopul grevei, de la solicitarea plecării lui Doblan, la obţinerea unor avantaje cum ar fi, reducerea numărului de ore de lucru pe săptămână şi alte mici chestii de tip administrativ.

Participarea românilor la greva africană a fost sesizată de toată lumea. Fundamentul general politic era slab la aceştia sau poate nu

era deloc. Tot ce făceau, făceau în virtutea inerţiei. O inerţie indusă politic şi administrativ, conform indicaţiilor preţioase primate în instructajele de acasă.

Dar tovarăşii detractori uitaseră un lucru. Acela că liderul lor administrativ, tovarăşul Doblan, era numit de partid. Iar partidul, nu greşeşte niciodată. Partidul şi *organele* nu greşesc nicidată. Odată numit, era bun numit. Doblan era omul lor. Omul partidului. Partidul şi organelle aveau obligaţia să-l apare. Apărându-l, îşi apărau propria politică de cadre. Propria politică de cadre şi scopul. Scopul misiunii lor africane. Cum putea cineva să-şi închipuie că partidul şi organelle sale vitale puteau greşi în alegerea unui şef administrativ într-o misiune economică dincolo de graniţile ţării ? Chiar dacă ar fi fost vorba, prin absurd, de o înaltă trădare, o înaltă trădare faţă de patrie şi partid, chiar şi atunci, s-ar fi găsit suficiente şi zdrobitoare argument în favoarea dreptei alegeri sau orientări a partidului. Ar fi fost vorba, atunci, de o acţiune criminal a imperialismului occidental, duşmanul de moarte a comunismului salvator românesc. Partidul nu greşeşte. Omul partidului nu greşeşte. Aşţiunile detractorilor, se vor întoarce caun boomerang împotriva lor. Cât priveşte Doblan, acesta îşi va primi porţia sa de

mustrare din partea partidului. Dar în taină şi cu măsură. El este totuşi omul partidului. Omul de pe orbită, orbita periferică, orbita de valenţă. Doblan este electronul de valenţă. Asta este Doblan, un electron de valenţă.

SECRET 8

Chelea Grigore a contribuit la greva organizată de centrafricani de la Lorombois în perioada 2-6 ianuarie 1981 cu scopul iniţial de a determina plecarea lui Petre Doblan de la societatea mixtă. După ce tovarăşul ambasador, care a aflat despre scopul grevei şi data la care urma să aiba loc, a atras atenţia tuturor lucrătorilor români de la Lorombois, asupra faptului că unii români au contribuit la organizarea acelei grevei, cetrafricanii au schimbat scopul grevei, ne mai cerând plecarea lui Petre Doblan, ci reducerea numărului de ore lucrătoare pe săptămână. Dovezi din care rezultă că unii români de la Lorombois nu au fost străini de organizarea şi că au colaborat cu centrafricanii împotriva directorului general Petre Doblan, sunt însăşi unele scrisori ale centrafricanilor adresate unor organe locale precum şi Ambasadei RS România din Bangui. Aşa de exemplu, Secretarul general al sindicatului de bază al Lorombois în scrisoarea sa din 6 februarie 198, adresată secretarului general al Uniunii Generale a Muncitoriilor

Centrafricani şi transmisă în câte un exemplar la Ministerul Afacerilor Externe, Inspecţia de Muncă, Ministerul Dezvoltării Rurale şi Ambasadei R.S. România din Bangui, printre *alte probleme arată că: "*Directorul general Dl. *Petre Doblan face să circule* zvonul la *Ambasada Română că muncitorii şi delegaţii de personal au fost mituiţi (angajaţi) de către un* pumn de români care au provocat greva (din 2-6 *ianuarie 1981) pentru a cere plecarea sa şi* pentru a fi înlocuit cu unul dintre ei.". . . *"Asistăm la plecarea precipitată a 3 români (este vorba de Chelea ,Gornea şi Pop), foarte stimaţi printre naţionali (cetrafricani) pentru comportamentul lor uman şi totodată pentru randamentul lor. În speţă Dl. Petre Doblan, "...a făcut totul pentru ca aceşti lucrăt*ori *expatriaţi să plece" Noi nu putem ramâne muţi în faţa unei asemenea provocări". . . " În nici un caz românii care lucrează la Lorombois, nu trebuie să fie amestecaţi în această grevă care a fost decisă de către lucrătorii naţionali". . .*
*"*Noi cerem *în consecintţă autorităţilor române şi centrafricane de a nu lua în consideraţie* calomniile Domnului Petre Doblan".

Faţă de acestea se pun întrebările: de unde cunoşteau centrafricanii de la Lorombois ,dacă nu de la unii români, că Petre Doblan, a

discutat despre amestecul unor români la grevă şi de ce cer ei autorităţilor române, daca nu au fost îndemnaţi de unii români, să nu dea crezare lui Petre Doblan ? Cu puţin timp înainte, un grup de centrafricani de al Lorombois au avut un scandal cu Chelea Grigore, alt grup l-au reclamat pe Pop Vasile că nu colaboreaza bine cu ei, nu ţine cont de părerile lor şi nu-i invaţă meserie, atunci de ce, dacă nu din iniţiativa unor români, în scrisoarea menţionată centrafricanii îi elogiază şi îi apără pe aceştia? În unele situaţii centrafricanii folosesc expresia "maramureşeni", sau la adresa lui Petre Doblan *folosesc expresii* ca "dictator","demagog", *expresii pe care le-a folosit anterior şi Chelea la adresa lui Petre* Doblan.

În timp ce din diferite scrisori, delegaţii sindicale şi de personal, centrafricani de la Lorombois se declară împotriva lui Petre Doblan, lui Chelea Grigore, aceiaşi delegaţi îi trimit scrisoare de susţinere, în care se spune printre altele . . . "vă prezentăm sprijinul nostru complet pentru eforturile deosebit de lăudabile pe care nu încetaţi să le desfăşuraţi pentru bunul mers al societăţii Lorombois şi pentru spiritul de colaborare loial şi deschis care v-a animat în *permanenţă". Această scrisoare, deşi adresată*

lui Chelea Grigore, a fost trimisă şi directorului general al societăţii Lorombois, Ambasadei R.S. România din Bangui şi Uniunii Generale a Muncitorilor din Africa Centrală. Din nou se naşte întrebarea, de ce şi în faţa cui -împotriva *căror acuzaţii* -*trebuie să*-*l sprijine şi să*-*l susţină centrafricanii pe Chelea Grigore ? Şi aceasta după ce tovarăşul Ambasador le*-a atras *atenţia tuturor românilor de la Lorombois* pentru lipsa de colaborare între ei, în special *între Chelea, Petre Doblan şi pentru că unii români sunt amestecaţi în unele acţiuni ale* centrafricanilor împotriva lui Petre Doblan. *De ce au găsit necesar centrafricanii, dacă nu la indicatţa unor români, să trimită acea scrisoare şi la Ambasada R.S. România din Bangui, atâta* timp cât era adresată direct lui Chelea? *Pe de altă parte, în timp ce directorul tehnic Chelea Grigore şi cei doi maiştri Gonea A şi Pop V care au fost rechemaţi în ţară sunt susţinuţi şi elogiati pentru colaborarea locală şi eforturile deosebite* pentru bunul mers al *societăţii Lorombois, aceaşi centrafricani sau din iniţiativa lor, la* data de 19 ianuarie 198, s-au adresat *preşedintelui Republicii Centrafricane, prin care cer revizuirea sau denunţarea Convenţiei Societăţii Lorombois.*

Dacă, pe de o parte centrafricanii au încercat să organizeze greva pentru a pleca Petre Doblan, de altă parte, au încercat să organizeze greva de doliu atunci când au aflat că Chelea, a fost chemat în ţară.

În legătură cu incidentul ce avut loc între Petre Doblan şi Ion Emilian, cu ocazia serbării zilei de 23 august 1980, nu se face vinovat numai Petre Doblan, întrucât toate avansurile au fost facute de către soţia lui Ion Emilian, iar acesta a fost în permanenţă de faţă şi nu a luat măsuri să-şi tempereze soţia. De altfel soţia lui Ion Emilian încă înainte de reuniunea respectivă a afirmat faţă de soţiile unor tovarăşi că ar vrea sa aiba relaţii de amor cu Petre Doblan, întrucat este nemulţumită de soţul ei din acest punct de vedere.

Scrisoarea pe care au trimis-o cei şase semnatari, a fost facută după o sesizare a lui Chelea, făcută la ambasadă, dar este redată sub o altă formă, mai aranjată dar şi exagerată. În redactarea scrisorii, semnatarii ei şi în special Chelea Grigore şi Gornea Adrian, au fost sprijiniţi de către diplomatul român Ion Emilian, cu care Chelea se vizitau aproape zilnic în preajma expedierii scrisorii şi s-ar putea să fi colaborat şi Catrina Ion, delegat al ISE Tehnoforestexport, care a transportat scrisorile

în ţară şi care atunci când s-a redactat, era cazat la familia Gornea Adrian şi cu care, spunea că ar fi rude.

Problemele relatate în sesizare sunt exagerări şi redate în mod tendenţios. Tovarăşul Petre Doblan nu putea să facă afirmaţiile de care este acuzat. De altfel din verificările făcute de dânşii nu au rezultat elemente care să le confirme. Problema numărul unu pe care o discutau semnatarii scrisorii în orice ocazie când îl intâlnea pe Petre Doblan era problema retribuţiei, iar între ei se înţelegeau cum să-l acuze pe Petre Doblan.

Tovarăşul Ambasador, apreciază că pentru bunul mers al societăţii mixte, pentru prestigiul specialiştilor români şi chiar pentru prestigiul ţării noastre în faţa centrafrinilor de la Lorombois este necesar ca tovarăşul Petre Doblan să se reîntoarcă la post. În cazul în care nu se va reîntoarce la post, centrafricanii vor triumfa şi vor încerca să-si impună punctul lor de vedere în faţa oricărui alt director general român.

Aspectele relatate de tovarăşul Ambasadar au fost relatate şi de către alţi tovarăşi de la ambasadă: consulul, şeful agenţiei economice Oncescu, şoferul Grigore şi administratorul Simionescu.

De asemenea tovarăşul ambasador a mai relatat că pe linie financiar contabilă, de la înfiinţarea societăţii, nu s-a desfăşurat o activitate corespunzătoare cu excepţia contabilului şef Teaha Traian, fapt pentru care propune a se face un control financiar şi gestionar amănunţit care să cuprindă întreaga perioadă de activitate a societăţii -de la înfiinţare şi până în prezent- iar tovarăşul contabil şef Dogaru Eugen să fie sprijinit sau chiar înlocuit.

SECRET 9

Tovarăşul Onescu Antoniu, şeful Agenţiei Economice a R.S.România din Bangui, a relatat că la reuniunea ce a avut loc la Ambasadă cu ocazia zilei de 23 August 1980, tovarăşul Petre Doblan, a fost îmbătat în mod special de către Pop Vasile, Mihaiu Ion, Ciocoi Aurel şi chiar Ion Emilian, toţi îi puneau încontinuu băutură în pahar, iar primii trei îl lăudau şi cântau împreună cu el. Soţia lui Ion Emilian, s-a ţinut tot timpul după Petre Doblan, i-a făcut avansuri, l-a chemat în casă, unde împreună cu soţul, au servit cafea (în final, nu s-a întâmplat ceea ce ar fi dorit soţia lui Emilian).

In legătură cu atmosfera de la Lorombois, Chelea Grigore a depus o sesizare scrisă şi la Ambasadă, după care a vrut să o retragă, plângând chiar atunci când tovarăşul Onescu şi tovarăşul ambasador nu au fost de acord cu restituirea ei.

La redactarea sesizării trimisă la minister şi la CC al PCR a contribuit şi Ion Emilian de la ambasadă şi are la baza sesizarea lui Chelea

Grigore pe care a depus-o la ambasadă, însă a fost stilizată şi aranjată de Ion Emilian. Acesta a exclus paragrafele ce îl afectau pe el, respectiv acela în care era implicată şi soţia sa.

Petre Doblan a avut multe lipsuri în special lipsa de tact în relaţiile cu oamenii, dar cele arătate în sesizare sunt exagerări.

La cele doua societăţi mixte Lorombois şi Carombois s-au făcut multe afaceri despre care tovarăşul Onescu a auzit de la unii centrafricani. Aşa de exemplu, fostul director general Bighea Gheorghe, a făcut afaceri cu firma BECOL din Olanda, căreia i-a făcut de doua ori reduceri de preţuri, totalizând 600.000FCFA la cheresteaua livrată acestei firme, în schimb delegatul acestei firme venea la Bangui cu cadouri printre care şi ceasuri pentru români. Dovezi în acest sens sunt două telexuri semnate de Bighea care se refera la reducerile de preţ şi un telex al firmei care comunica că îi va trimite coletul (nu se ştie ce colet). Amănunte în acest sens ar putea cunoaşte (după părerea tovarăşului Onescu) reprezentantul comercial al MEFMC din Olanda, tovarăşul Chirian Teodor.

Tovarăşii Topan Ion(Congo) şi Nenu Constantin i-au spus tovarăşului Onescu că Bighea a dat dispoziţie să dea din depozit cherestea în plus la unii străini faţa de

cantitatea pe care aceştea au cumpărat-o. *Se pare că problemele cu firma BECOL, făcute de Bighea Gh. ar fi cunoscute şi de catre noul* director *general Petre Doblan. Bighea Gheorghe nu a lucrat corect cu oamenii. Contabilul şef Teaha Traian, care a fost un om corect şi muncitor, a plecat numai din cauza lui Bighea.*

De asemenea, Chelea Grigore a făcut afaceri pe scară mare, a plătit la centrafricani prime şi ore suplimentare necuvenite, se înţelegea bine cu Yapende, director adj.de personal, căruia i-a dat şi maşina deşi acesta împreună cu preşedintele sindicatului de la Lorombois economistul Simitowa (care şi-a făcut studiile la Cluj Napoca) contribuie la organizarea de acţiuni şi greve defavorabile părţii române.

Actualul contabil şef Dogaru Eugen, face şi el mari greşeli, spunându-i economistului *Simitowa că bilanţul societaţii mixte se face la Ambasada Română, iar acesta din urmă a reluat* ideea într-*o moţiune adresată preşedintelui* Republicii Centrafricane.

La fel şi Gornea Adrian a făcut multe greşeli, a primit destul de des la el în casă pe unii centrafricani, a discutat cu aceştia şi probleme privind retribuţia personalului român

în acest sens a cerut lămuriri de la Yapende, director adjunct.de personal. *Înainte de a pleca spre ţară, deşi îşi încheiase activitatea în fabrică, se ducea des în fabrică şi discuta foarte* mult cu unii *centrafricani.*
Tot de la unii centrafricani, a auzit tovarăşul Onescu că se ocupau de afaceri şi tovarăşii: Talpoş Ioan, Pop Dumitru, Butucesu Ovidiu şi Laru Petre.

Scandalul şi acţiunile centrafricanilor împotriva tovarăşului Bradovschi Petre, directorul societatii mixte Carambois, iniţiate de IACHITE *au pornit de la* Saru Petre, *care era prieten cu Iachite. La fel şi Butucescu Ovidiu era prieten cu acesta şi făceau afaceri împreună.*

Într-un timp şi pilotul roman de la Carombois - *Nola, tovarăşul Drăgan Dumitru era prieten cu Iachite, căruia i s-a adresat şi i-a* cerut *lămuriri în problema retribuţiei. Soţia pilotului cu soţia lui Iachite au dormit chiar în aceeaşi cameră.*

Inainte de a fi înlocuit directorul Broşteanu Cornel de la Carombois, Tovarăşul Saru Petre *i-a spus tovarăşului Onescu că va fi* numit el (Saru) ca director în locul lui *Broşteanu, întrucât aşa i-ar fi promis un tovarăş ministru cu care a servit o masă în Bucureşti (nu*

a precizat numele). Întrucât evidenţele financiar-contabile şi gestionare nu sunt ţinute în modul cel mai clar, la Lorombois, o perioadă de timp a lipsit contabilul şef, sunt greu de stabilit unele nereguli pe această linie.

TEHNICIAN PRINCIPAL - D.P.I. DIN

MEFMC,

Pop Ioan

14 martie 1981

NOTA, cu privire la unele aspecte din activitatea cadrelor la societăţile mixte din străinatăte.

La începutul lunii decembrie 1980, un grup de şase oameni ai muncii de la societatea LOROMBOIS, respectiv directorul tehnic, ing. Chelea Grigore şi maiştri Gornea Adrian, Pop Vasile, Ciocoi Aurel, Mihaiu Ion şi Barta Nicolae, au trimis în ţară o scrisoare conducerii partidului arătând o serie de aspecte negative din cadrul societăţii mixte şi abateri foarte grave pe care le-ar fi săvârşit drectorul general ing.Petre Doblan.

Principalele probleme arătate în scrisoare sunt: greutăţi financiare, de dotare şi de producţie; atidudinea neprincipială a directorului general faţă de personalul român; nu a stabilit programe de activitate pe sectoare şi responsabilităţi pe specialişti; nerespectarea programului de lucru; recrutarea unor cadre necorespunzătoare pentru societatea mixtă; stabilirea retribuţiilor la nivelul minim prevăzut de lege pentru maiştri români şi nerespectarea acestui principiu şi în cazul încadrării inginerilor; plata unor zile în plus la unele cadre încadrate la societatea mixtă şi a indemnizaţiei pentru familia directorului general pentru un număr de zile în plus faţă de data plecării din ţară; efectuaraea unei deplasări în ţară neeficiente şi ceea ce este mai grav sunt aspectele de natură politică arătate în această scrisoare pe care le-ar fi săvârşit directorul general, precum şi faptul că acesta ar fi încercat să determine personalul român de a nu respecta prevederile Decretului nr. 233/1971 şi de a nu se mai înapoia în ţară.

Din verificările efectuate de delegaţi ai MEFMC şi ICE Forexim în perioada 19-26 februarie 1981 la sediul societăţii LOROMBOIS unde s-a discutat cu tot personalul român atât de la societatea mixtă, cât şi de la Ambasada şi

Agenţia Economică a R S România din Bangui, precum şi din discuţiile purtate în ţară în perioada ianuarie-martie 1981 cu persoane care au fost la societatea LOROMBOIS, din declaraţiile semnatarilor scrisorii şi din confruntarile unora din aceştia cu cel acuzat, a rezultat că nu se confirmă majoritatea problemelor sesizate, iar semnatarii scrisorii nu au putut prezenta elemente în susţinerea şi dovedirea aspectelor deosebit de grave pe care le-au sesizat, astfel:

Greutăţile financiare şi de producţie ale societăţii mixte nu se datoresc activităţii necorespunzatoare a tovarăşului Petre Doblan, ci ele au existat încă înainte de numirea sa în funcţia de director general la 1 iunie 1980, dar au fost arătate în sesizare cu scopul de a da o notă mai gravă lipsurilor şi abaterilor atribuite acestuia şi pentru a scoate în evidenţă condiţiile deosebite în care muncesc autorii scrisorii. Acesta s-a integrat cu uşurinţă în activitatea societăţii mixte şi a obţinut treptat unele rezulate pozitive cum sunt: reducerea personalului centrafrican în special cel neproductiv (existând la acea dată cca 120 persoane în plus faţă de necesar), programul în trei schimburi la fabrica de chererestea, programul de 48 ore pe săptămână (până atunci fiind de 40 de ore),

oprirea plăţii orelor suplimentare care până atunci reprezentau cca 30-35% din retribuţii cu toate că societatea avea plus de personal, precum şi multe datorii, s-a mărit procentul de livrare a producţiei de cherestea şi de buşteni la export, s-au redus o parte din datoriile societăţii mixte, a propus reducerea personalului român de la 16 la maxim 11-12 posturi şi altele.

Unele din măsurile luate, în special cele referitoare la reducerea personalului şi oprirea orelor suplimentare au deranjat pe mulţi centrafricani de la LOROMBOIS şi chiar pe maiştrii români (Gornea Adrian, Pop Vasile, Ciocoi Aurel, Mihaiu Ion şi Barta Nicolae) care în permanenţă se manifestau nemultumiţi de retribuţie. Aceştia din urma în permanenţă şi în orice ocazie l-au hărţuit pe directorul general al socieatăţii mixte cu revendicări de majorare a retribuţiei şi plată de ore suplimentare, cu toate că li s-a explicat că majorarea retribuţiilor se va face numai în momentul când societatea mixată va deveni rentabilă şi că aceasta depinde în final şi de activitatea fiecăruia dintre ei la locul de muncă.

Este adevărat că Petre Doblan obişnuieşte să se laude cu realizările pe care le-a obţinut şi cu planurile de viitor în special în domeniul organizării intreprinderilor, domeniu

în care şi-a susţinut şi teza de doctorat. În general în relaţiile cu oamenii s-a comportat *corespunzător, dar în unele cazuri nu a dovedit suficient tact mai ales în situaţii în care constata nerealizarea corespunzătoare a sarcinilor, folosind expresii dure şi supărătoare la adresa unor colaboratori. Nu se confirmă însă că ar fi sfidat calitatea de membri de partid şi de patrioţi a specialiştilor români, ca i-*ar *fi ameninţat şi şantajat sau că i-ar fi bârfit faţă de partenerii cetrafricani, pe ei sau soţiile lor. Plata unui număr de 5-9* zile în plus la ultimii *încadraţi la societatea mixtă şi a indemnizaţiei pentru familia sa integral pe luna octombrie 1980, desi a plecat din ţară spre Bangui la 10* octombrie, *nu s-a făcut din dispoziţia directorului general, ci pe baza statelor de paltă* întocmite de personalul centrafrican, *iar în luna* urmatoare când s-a constatat eroarea, s-au luat *măsuri de* recuperare *a* sumelor respective, *îaninte de verificarea sesizării.*

Recrutarea şi trimiterea la societatea mixtă a noilor cadre, nu s-a făcut de către directorul general ci de către MEFMC şi ICE Forexim, iar stabilirea retribuţiei, atât pentru maiştri cât şi pentru ingineri, s-a făcut în mod corect şi legal. Fiecare cadru român îsi cunoştea în amănunt sarcinile ce le aveau de

realizat la socieatatea mixtă, fiind specificate chiar în mandatul cu care au plecat din ţară.

Din analiza făcută, s-a constatat că astfel de aspecte nu au fost discutate în nici o şedinţă organizată cu toţi comuniştii, deşi trei dintre semnatarii scrisorii formau biroul grupei de partid. S-au adunat în schimb date în mod sistematic, s-au vânat greşeli pe care cei şase semnatari le-au discutat între ei, le-au interpretat şi prezentat în mod tendenţios cu scopul de a fi înlocuit directorul general. Toţi şase au recunoscut că nici unul dintre ei şi nici alţi specialişti roamâni de la LOROMBOIS, nu au particiapt la discuţiile unde se spune că directorul general ar fi făcut afirmaţii grave de natură politică. Ei nu şi-au dat seama de gravitatea faptelor relatate în scrisoare şi că pentru dovedirea acestora trebuie să prezinte argumente întemeiate (documente, martori).

Aceştia susţin în continuare afirmaţiile din scrisoare, dar când li s-a cerut argumente nu au putut să le prezinte sau au indicat cazuri care s-ar fi întâmplat după expedierea scrisorii. De menţionat că ei s-au înţeles şi atenţionat de a reciti ciorna scrisorii pentru a reţine şi a putea relata ceea ce s-a scris în cazul că vor fi întrebaţi.

Chelea Grigore în calitate de director tehnic şi secretar al grupei de partid, nu s-a preocupat de bunul mers al societăţii mixte, nu i-a sprijinit pe specialiştii români nou încadrati la societate pentru a se integra cu uşurinţă în specificul activităţii şi nici pe directorul general. A dat dovadă de lipsă de respect şi consideraţie faţă de reprezentantul guvernului român în Republica Centrafricană în sensul că de mai multe ori a afirmat faţă de tovarăşul ambasador, bătut cu pumnul în masă, ca nu lucreaza cu directorul general şi că nu poate sa-l sufere. Atât Chelea Grigore cât şi ceilalţi semnatari ai scrisorii, au creat şi menţinut o atmosferă defavorabilă specialiştilor români de la LOROMBOIS şi au dovedit lipsa de sinceritate în clarificarea aspectelor sesizate.

Deosebit de grav este faptul că neîntelegerile din cadrul grupului de specialişti romani de la LOROMBOIS au ajuns să fie cunoscute şi folosite de către partenerii centrafricani, iar maistru Gornea Adrian a solicitat chiar lămuriri privind retribuţia sa de la partenerii centrafricani. Unele din epitetele folosite de cei şase la adresa directorului general au fost reluate de către reprezentanţii centrafricani de la LOROMBOIS în scrisorile lor adresate unor organe locale, prin care

acţionau împotriva directorului general şi susţineu în schimb pe Chelea Grigore, Gornea Adrian şi Pop Vasile.

Lipsa elementară de orientare , de pregătire politică şi ideologică şi de principialitate în modul de comportare şi de prezentare a unor astfel de aspecte de către cei şase semnatari ai scrisorii a dus la crearea unei atmosfere care a contribuit la unele nerealizări ale Societăţii mixte LOROMBOIS. De menţionat că deşi cotizaţia de partid a fost achitată cu regularitate de către toţi membri de partid de la LOROMBOIS, Chelea Grigore, Gornea Adrian şi Pop Vasile - care formau birou grupei de partid - au săvârşit abuzul de a nu depune la Amabasadă în termenele stabilite (cotizaţiile pentru lunile mai, iunie, iulie au fost depuse în luna septembrie 1980).

Este necesar ca din aceste aspecte negative să tragă învăţăminte şi celelalte colective de români de la societăţiile mixte şi asistenţă tehnică, precum şi toţi delegaţii care se vor deplasa la societăţile mixte din străinatate.

9.04.1981

SECRET 10

TRADUCERE

BANGUI 6 februarie 1981
SECRETARIATUL GENERAL AL SINDICATULUI DE BAZA AL LOROMBOIS

Către,
SECRETARIATUL GENERAL AL U.G.T.C. - Bangui

Tovarăşe,
În numele muncitorilor LOROMBOIS, vă adresăm prezenta scrisoare pentru a vă informa asupra câtorva fapte survenite recent în sânul Societăţii noastre, câteva săptămâni după greva care a paralizat activităţiile noastre din 2-6 ianuarie 1981.
1.- O lună după reluarea lucrului, conducătorii intreprinderii noastre nu au făcut încă nimic pentru ameliorarea condiţiilor de igienă şi securitatea muncitorilor.
Numeroasele promisiuni făcute de către inspectorul muncii de a vizita LOROMBOIS, pentru a cerceta (a se informa) asupra condiţiilor în care noi lucrăm, au rămas fără

urmare. Aceasta indiferenţă notorie justifică refuzul nostru de a negocia cu ei după ce greva a izbucnit în luna trecută. Ne declinăm responsabilitatea pentru viitor, când muncitorii *vor exprima nemulţumirea lor.*

2. - Directorul general Petre Doblan *face să circule zvonul la Ambasada Română că muncitorii şi delegaţii de personal, au fost mituiţi (angajaţi) de către un pumn de români care* au provocat greva, pentru a cere plecarea *sa şi pentru a fi înlocuit cu unul dintre ei.*

Asistăm la plecarea precipitată a 3 români, foarte stimaţi printre naţionali (Centrafricani) pentru comportamentul lor uman, şi totodată pentru randamentul lor. În speţă Dl.Petre Doblan, profitând de recenta călătorie în România unde a fost plecat să negogieze un credit, a făcut totul pentru aceşti lucrători expatriati să plece.

Noi nu putem rămâne muţi în faţa unei asemenea provocări, noi suntem gata să informăm Guvernul Centrafrican asupra motivelor detaliate ale grevei, şi anume:

- condiţiile materiale şi morale de lucru;

- atentatul la libertatea sindicală din cauza presiunii constante pe care vrea s-o exercite Dl.Petre Doblan *asupra delegaţiilor sindicali;*

- comportamentul neomenesc, dictatorial şi demagogic al Dl.Petre Doblan.
Noi gândim că este o metodă de sustragere a atenţiei oamenilor şi a semăna discordia pentru a domni mai bine.
În nici un caz românii care lucrează la LOROMBOIS nu trebuie să fie amestecaţi în aceasta grevă care a fost decisă de către lucrătorii naţionali (Centrafricani) ei însişi.
Ancheta condusă de directorul administrativ şi de personal din care o informare a fost făcută directorului general adjunct, reprezentantul Statului Centrafrican, o probează de altfel.
Noi cerem în consecinţă autorităţilor române şi centrafricane de a nu lua în considerare calomniile Domnlui Petre Doblan.
Vă rugăm să primiţi, Tovarăşe Secretar General, expresia salutului nostru militant.

SECRETARUL GENERAL AL SINDICATULUI DE BAZA LOROMBOIS
R.Simy - Towa
Trimis la:

- Ministerul Afacerilor Externe
- Inspecţia de Muncă
- Ambasada României
- Ministerul Dezvoltării Rurale

SECRET I I

TRADUCERE

DELEGATII SINDICALII SI AI PERSONALULUI LOROMBOIS

Către:
Domnul Grigore Chelea
Director tehnic al Societatii LOROMBOIS - Bangui

Obiect: Scrisoare de susţinere.

Domnule director,
În numele tuturor angajaţilor, noi delegaţii sindicali şi de personal ai întreprinderii, venim prin prezenta să vă prezentăm sprijinul nostru complet, pentru eforturile deosebit de lăudabile pe care nu încetaţi să le desfăşuraţi pentru bunul mers al Societăţii LOROMBOIS şi pentru spiritul de colaboarare loial şi deschis care v-a animat în permanenţă.
Profităm de această ocazie pentru a vă exprima regretele noastre vii în ceea ce priveşte

atitudinea ingrata a câtorva muncitori, exprimată faţă de persoana dv.
Primiţi domnule director tehnic cele mai bune salutări.

SECRETARUL GENERAL AL SINDICATULUI
R.Simy- Towa

DELEGATI DE PERSONAL:
- Zemikope Jean
- Gasshier Pierre Claude
- Zinoto Jean
- Dagaule Rene
- Sassi Andre

Transmisa:

- Directorului general LOROMBOIS
- Ambasada Romaniei
- Uniunea Generala a muncitorilor din Africa Centrala

SECRET 12

TRADUCERE

U G T C

UNIUNEA GENERALA A MUNCITORILOR DIN AFRICA CENTRALA

NR. 029/81/SAJR Bangui, 19 ianuarie 1981

Obiect:Reviziurea sau denunţarea
Convenţiei Societăţii .
LOROMBOIS

COMITETUL CENTRAL AL U.C.T.C.

Către:
Excelenţa sa Dl. Preşedinte al Republicii Centrafricane - Bangui

Excelenţă, Domnule Preşedinte al Republicii

Organizaţia Muncitorilor din Africa Centrală, în calitate de promotoare a economiei naţionale, vine foarte respectuos în spirit total

democratic, să supună Excelenţei voastrte, necesitatea urgentă care se impune de a revizui, dacă nu chiar de a denunţa în totalitate *Convenţia de înfiinţare a Societăţii de Economie Mixtă pe acţiuni* LOROMBOIS, *semnată de către Bokassa Singna şi Republica Socialistă* România la 24 martie 1974.
Domnule Preşedinte al Republicii, Adresându-vă aceste cuvinte sub forma unei moţiuni după obicei, noi nu uităm că dv. aţi asigurat toate ţările prietene, că vor fi respectate fară greş toate convenţiile semnate de guvernul căzut.

Dar, gândim fără riscul de a ne fi înşelat, că acest respect implică revizuirea convenţiilor purtând sau *reflectând* nebinele, sechele ale *regimului imperial.*
Cazul LOROMBOIS este unul. Bokassa, cu toate *că a semnat, fiind Preşedintele pe viată al Republicii Centrafricane şi nu este mai puţin adevărat că a facut-o singur, fără a consulta Guvernul şi ţările prietene care ştiau că Bokassa nu a fost niciodată ales pe baza votului universal, dar acceptând totuşi să semneze astfel de Convenţii cu el singur, datorează de asemenea să accepte consecinţele care decurg. Proba este că Bokassa nu este încă mort, dar nu mai este Preşedinte al Republicii.*

Acesta fiind, Convenţia de înfiinţare a societăţii LOROMBOIS trebuie să dispară, sau să moară cu semnatarul ei. Ea nu mai are loc în Republica noastră regăsită.

De la instalarea acestei societăţi, sunt peste 7 ani. Cu tot ce Bokassa le-*a acordat, bilanţurile anuale, sunt fără încetare deficitare crescător. Ne întrebăm la capătul a câte secole trebuie să aşteptăm ameliorările sau progresele sale?*

Un paragraf în articolul 3 zice ,cităm:

" Fondatorii se angajează, în afara de caz de forţă majoră să realizeze în cadrul activităţii sale, formarea practică profesională şi tehnică a personalului Centrafrican şi pe măsura dezvoltării Societăţii, a cadrelor necesare economiei forestiere Centrafricane" sfârşitul citatului.

Dupa 7 ani, nu numai ca LOROMBOIS n-a format nici un centrafrican, dar din contra, *păcăleşte şi subestimează cadrele care îi sunt afectate sau detaşate. Câteva exemple:*

1. - ***În cadrul Combinatului.***

a/ Contabilii naţionali nu au acces în operaţiunile de" pasiv " îndeosebi la întocmirea *bilanţului anual care se închide de la Ambasada României cu cei câţiva naţionali Români;*

b/ LOROMBOIS refuză să aplice planul contabil continental al OCAM şi al celui subregiunii

UDEAC. Ea îşi permite să aplice nu ştiu care plan contabil, dar probabil cel din România;
c/ Tovarăşul BOUNGOU era şeful serviciului de vânzări numai în scopul de a înşela opinia puterii publice. Tovarăşul n-a avut niciodată dreptul să redacteze sau să urmărească un contract oarecare semnat de către Români. Când era un control la Brazzaville, directorul general prefera să trimită un mecanic Român mai bun decât un intelectual Centrafrican.
Dl.Petre Doblan, suprimă acest serviciu pe care îl ataşează Direcţiei Generale. Neputându-se debarasa de tov.BOUNGOU aşa cum dorea. El nu-i plăteşte decât jumătate de salariu afectându-l contencios, aşteptând sfârşitul contractului sau;
d/ Directorul general adj.(care este Cetrafrican) nu are dreptul să semneze dispoziţii de cheltuieli să nu mai vorbim de CEC-uri.
Pe baza indicaţiilor directorului general român, toţi compatrioţii au depus semnăturile lor în Bancă. În timpul călătoriilor sale, el semnează CEC-uri în alb pe care le predă directorului financiar român care le completează pe măsura necesităţilor compatrioţilor săi, în timp ce adjunctul Centrafrican nu a semnat nici un CEC.
*2. – **În domeniul pădurii**.*

Tovarăşul Selebangue Philimon, inginer în exploatări forestiere, a fost detaşat pe lângă LOROMBOIS în aprilie 1979. El a fost mai întai şef servicii, secondat de un român. Acesta plecând, LOROMBOIS a adus un altul care lucra la CAROMBOIS având aceeaşi diplomă ca Selebangue care acum devine adjunctul românului. Centrafricanul este însărcinat numai cu prospectarea pădurii. Românul cu doborâtul şi evacuatul buştenilor.

Toată această reacţie, pentru că tovarăşul Selebangue a îndrăznit să evoce (ceară) refacerea drumurilor pe care trec vehicolele LOROMBOIS.

Orice persoană care a trecut pe drumul Bomnabia poate mărturisi lăţimea şi starea acestui drum. La acesta trebuie adăugat că toate utilajele de exploatare de fabricaţie româna nu sunt noi. Din 6 sau 7 în prezent în serviciu, nu sunt decât 3 care funcţionează. Sunt utilaje amortizate în România care se repară, sunt date cu un strat de vopsea, astfel că după 4 luni, sunt scoase din funcţiune.

Domnule Preşedinte al Republicii, este numai o mică informare sumară pe care o prezentăm şi dorim ca dumneavoastră să primiţi şi să ascultaţi personal pe tovarăşii de la LOROMBOIS:

SIMY TOWA , SELEBANGUE YAPENDE.

Românii continuă să doboare arbori în timp ce concesiunea LOROMBOIS este arhiîncărcată de buşteni din care ceea mai mare parte putrezi şi evacuarea buştenilor nu este ritmică.

Bineînteles că noi nu am stat cu braţele încrucişate, pentru a privi în linişte delapidarea resurselor noastre forestiere sub pretextul, că noi nu avem decât 15% din acţiuni. Rapoartele reprezentantului nostru la NCLA ne semnalează de asemenea că nu este întelegere între cadrele noastre la toate nivelele şi români.

Aşteptând întoarcerea unei delegaţii pe care ne gândim s-o trimitem acolo, noi luăm (aducem) moţiunea următoare:

MOŢIUNE

Considerând că de 7 ani Societatea LOROMBOIS pretinde a fi în fiecare an deficitară, fără ca totuşi să depună bilanţul (falimentul), considerăm că Centrafricanii sunt adesea licenţiaţi pentru a lăsa loc românilor şi că salariul a 2 români poate plăti 100 de centrafricani, considerăm că toate cadrele noastre (personalul administrativ şi tehnic) sunt descurajate pentru faptul că toate fişele adresate

guvernului pentru redresarea situaţiei la LOROMBOIS au rămas literă moartă. Consideram că românii nu respectă nici chiar legislaţia noastră de muncă cum recomndă faimoasa Convenţie (în principal în ceea ce priveşte angajarea românilor fără contract de muncă şi fără ştirea Oficiului Naţional de mână de lucru).

Considerând că Bokassa n-a fost niciodată Preşedinte al Republicii pe baza votului universal, ci prin dreptul celui mai tare, Preşedinte pe viaţă;

Considerând că este inacceptabil pentru un stat suveran să pledeze cauza resurselor sale în tribunalele unei ţări străine, considerăm că de 7 ani, cu toate facilităţile acordate LOROMBOIS, ea nu a investit aproape nimic.

Comitetul Central al UCTC, pe aceste motive şi numeroase altele, că ar fi prea lung să fie expuse aici.

Cere Guvernului Republicii Centrafricane ca până cel mai târziu 1 martie 1981:

1. - Să revizuiască Convenţia LOROMBOIS cu participarea experţilor Centrafricani şi Români;

2.- În caz de refuz din partea României, denunţarea totală a zisei convenţii şi închiderea definitivă a Antreprizei fără indemnizaţie;

3. - În cazul când nu se răspunde la data mai sus menţionată, ne luăm responsabilitatea făcând să se oprească lucrul pe toate şantierele LOROMBOIS, până la sfârşitul unor negocieri satisfăcătoare.

Vă rugăm să primiţi Excelenţă, Domnule Preşedinte al Republicii, omagiul celor mai profunde respecte ale noastre.

PENTRU COMITETUL CENTRAL AL UCTC
SECRETARUL GENERAL,
Th.Sonny Cole

AFRICA CENUŞIE
Epilog

Molima cenuşie se incubase în Africa Centrală. Ce intres aveau comuniştii din România să întreţină şi să menţină în Africa Centrală o unitate comercială nerentabilă, din punct de vedere economic, şi în faliment nedeclarat ? Simplu. Făcea parte din programul partidului. Programul Partidului Comunist Român pentru Africa. Africa neagră. Slăbiciunea conducătorilor iubiţi. Una din slăbiciunile tovarăşilor Elena şi Nicolae Ceauşescu, Africa neagră. Cu puţin alb şi mult roşu, negrul devine cenuşiu. Aşa se spune. Iar focarul acesta cenuşiu îi contaminase pe localnici. Aceştia, s-au trezit încet, pe nesimţite, trecând după o scurtă perioadă de incubaţie în plină stare de boală politică cenuşie. Sindicat, revoltă, grevă. Grevă şi mânie. Mânie proletară. Pentru întreţinerea acestei situaţii era nevoie de un sistem. Un sistem şi o societate comercială. O societate comercială în inima şi sufletul continentului. Puţin conta dacă era sau nu rentabilă din punct de vedere economic. Asta nu mai conta. Conta ca români comunişti să fie acolo. Acolo, acolo şi numai acolo, cu exemplul lor, cu viaţa lor, cu

misiunea lor. Ciudat era faptul că românii nu conştientizau misiunea lor africană. Ba chiar erau pătrunşi de importanţa faptului. O dădeau înainte cu munca, cu planul, cu buştenii. Cu buştenii şi defrişarea junglei, cu politica de salarizare şi bineînţeles cu turnătoria caracteristică manierei de supravieţuire a românului, ori unde s-ar afla el, pe pământ, aer sau apă. Ochiul atent al partidului veghea. Veghea şi monitoriza cu discernământ dibolic. Corecta, atunci când era cazul. Dojenea cu blândeţe, autoritar şi comprehensiv. Îşi apăra numiţii şi colaboratorii, uneori masochist şi ridicol, cum este cazul interpretării acelei scrisori, mostră vie de manipulare a unor turnători naivi şi de serviciu.

Marea lovitură de teatru reiese din textul prezentat al "raportului" care te face să râzi cu lacrimi când citeşti acolo unde se specifică, că după expedierea celebrei scrisori către organele competente turnătorul zelos, a atras atenţia tovarăşilor săi semnatari, şi ei, asupra faptului că este necesar a se distribui câte o copie fiecăruia pentru a memora cele scrise în eventualitatea unei anchete. Replica din raport, cade ca un trăznet şi în concordanţă cu intenţia de a fi favorbilă directorului general care, până una alta, era omul sistemului, omul nou al autoritaţilor

comuniste române, omul statului socialist-comunist, Omul Partidului. Deci, replica că tovarăşilor turnători, semnatari ai scrisorii, li s-au recomandat să memoreze ce au scris, nu ce a spus directorul general, despre partid şi conducătorii săi iubiţi îl absolvă, pe acesta din urmă, de orice răspundere. Nu mai contează ce a spus directorul. Contează ce au scris tovarăşii. Turnătorii, răzvrătiţi, fără încuviinţarea partidului devin victimele propriei lor turnătorii. Ei sunt puşi la punct, partidul devenind în acest context avocatul directorului general. Partidul avocat. Partidul avocat isteţ şi profesionlist până la Dumnezeu. Partidul ştie să-şi apere aleşii.

Partidul ştie să se descurce în orice situaţie. Partidul şi securitatea din umbră. Cei care încă mai credeau în dreptatea partidului, erau naivi. Naivii de serviciu, naivii necesari. Erau polul negativ al bateriei de partid. Erau polul opus pozitivului, indispensabilii, necesari. Căci fără existenţa polului negativ, nu se putea realiza diferenţa de potenţial atât de necesară pentru pornirea şi funcţionarea motorului politic. Motorul de partid.

Nu conta, deci, ce s-a spus ci conta ce s-a scris. Dar nu mai conta nici asta. Conta doar faptul că societatea comercială, agentul economic cu capital mixt, din care africanii

aveau doar 15 procente, să existe. Să existe ca o enclavă comunistă în inima Africii. În inima Africii, de unde molima cenuşie să se răspândească mai departe. Africanii, au învăţat de la români multe. Au învăţat să se răzvrătească, să se răzvrătească împotriva patronilor, să facă grevă, să fie revendicativi şi turnători, se se orgnizeze în acest sens. Şi totul, numai pentru 15 procente. Faptul că doi români, de acelaşi rang profesional, aveau o retribuţie cât o sută de africani, conta mai puţin pentru sistem. Aceasta era spina iritativă. Cea care intreţinea mânia proletară.

În cele din urmă, leii şi gheparzii, au învins bivolul românesc. Fantoma lui încă mai bântuie prin hăţişurile junglei africane ca o umbră, ca un abur cenuşiu.

Cuprins:

ISBN 978-606-8423-32-6